

2007 vasario 15
Nr. 3

Lietuvos
Katalikų
Bažnyčios
informacijos
centro
leidinys

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Šiame numeryje:

Lietuvos Vyskupų Konferencija

- Lietuvos vyskupų laiškas tikintiesiems artėjant savivaldybių rinkimams 2
- Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko arkiv. S. Tamkevičiaus laiškas dėl Niujorko Aušros Vartų bažnyčios 3

Bažnyčia Lietuvoje

- Paminėtos pal. arkiv. Jurgio Matulaičio mirties 80-osios metinės 5
- Dievui pašvęstojo gyvenimo diena 7
- Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas 9
- Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas pradėjo piligriminę kelionę 10
- Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas 11
- Atsinaujinimo diena Kaune 11
- Pastoracinė savaitė Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje 13
- Lietuvos „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenių metinis susitikimas 14

Homilijos

- GAILESTINGIEJI SULAUKS GAILESTINGUMO
7 eilinis sekmadienis (C) 16
- ATKIRTIS DIEVO ŽODŽIU
I gavėnios sekmadienis (C) 17
- DIEVO ŽODŽIO PALAPINĖ
II gavėnios sekmadienis (C) 19

Straipsniai

- Kun. Vaclovas Aliulis MIC
JURGIS MATULAITIS AKTUALUS LIETUVOS BAŽNYČIAI 20
- DIEVO ŽODŽIO SKAITYMAS (III) 23

Bažnyčia pasaulyje

- Popiežius patvirtina santuokos neišardomumą 26
- „Tikėjimas ir protas“ vienas nuo kito neatsiejami 26
- Popiežius: „Ir tarp šventųjų būta nesutarimų“ 27

Lietuvos vyskupų laiškas tikintiesiems artėjant savivaldybių rinkimams2007-02-05
Nr. 1-60/07

Mieli Lietuvos žmonės,

savivaldybių rinkimų išvakarėse su dideliu nerimu reaguojame į pranešimus, kad daugiau kaip pusė piliečių neketina juose dalyvauti. Kai žmonės vengia spręsti, kas rytoj tvarkys jų vietovės reikalus, atkeliami vartai į valdžią atsakomybės stokojančioms grupėms, nes joms pakanka suvilioti santykinai nedidelę rinkėjų dalį. Bažnyčia moko, kad „Gyvenimas demokratinėje sistemoje negalėtų vaisingai plėtotis be aktyvaus, atsakingo ir dosnaus visų dalyvavimo [...]. Tikintys pasauliečiai, kurie, ‘vadovaudamiesi krikščioniškąja sąžine’, vykdo savo bendrąsias pilietines pareigas pagal šią sąžinę atitinkančias vertybes, kartu vykdo ir savo užduotį pripildyti laikinųjų dalykų tvarką krikščioniškosios dvasios“ (2002 m. Tikėjimo mokslo kongregacijos *Doktrininė nota dėl katalikų veiklos ir elgesio politiniame gyvenime*, 1). Todėl raginame nenumoti ranka į savo teisę ir pareigą dalyvauti miesto ar rajono valdyme.

Mėginame suprasti ir priežastis, kurios atgraso nuo balsavimo. Žmonėms be galo sunku atskirti tikruosius politikų darbus ir dorus užmojus nuo reklamos sukurtų „greitos gerovės“ pažadų. Todėl jau ne kartą nusivilta daug žadėjusiomis, bet netesėjusiomis ir pavadinimus keičiančiomis partijomis. Taigi ryžtamės priminti, kokių agitacinių apgavysčių dera saugotis, kokiais principais išmintinga grįsti savo sprendimą.

Rinksime *savivaldos* deputatus, todėl pirmiausia susimąstykime, ką reiškia *savivalda*. Tai valdžia, kuri yra arčiausiai mūsų, sprendžia kasdienius reikalus. Vadinasi, renkamieji turėtų nuolat būti šalia žmonių, išmanyti konkrečios vietovės rūpesčius, o ne bendromis frazėmis kalbėti apie „visuotinę gerovę bei tvarką“. Nepasitikėkite tais, kurie žada spręsti visos šalies problemas – sutvarkyti sveikatos apsaugą ar kompensuoti sausros nuostolius. Visuomet klauskite, ar tai, kas žadama, gali nuveikti savivaldybę. Juk ji atsakinga už vangiai dirbančius vietas tarnautojus, žmonių vargū abejingus socialinius darbuotojus, šaltas mokyklas, uždaromas ambulatorijas, atmetinai teikiamas komunalines paslaugas.

Balsuosite ne už konkrečius asmenis, bet už partijas. Jos mėgina į sąrašus įtraukti kuo daugiau garsių vardų – politikų, televizijos žvaigždžių. Verta suabejoti, ar Seimo ir Europos Parlamento nariai, į svetimą valstybę pasitraukę asmenys, šou verslo atstovai, kurių veidai mirga ekrane, pames turimus užsiėmimus ir mandatus dėl vietos savivaldybės taryboje. Tikėtina, kad po rinkimų juos pakeis niekam negirdėti partijos eiliniai iš sąrašo galo. Todėl geriau orientuotis į tuos kandidatus, kurie ne vien prieš rinkimus lankė atokiausius kaimus, bet gyvena šalia. Būtina pasidomėti ne aktoriniais, o praktiniais kandidatų sugebėjimais, socialinių, kultūrinių, ūkinių problemų išmanymu.

Kai kurie buvę merai girsis išasfaltuotais keliais ir statybų mastais, tačiau išdrįskite pasiteirauti, ar tai tikrai savivaldybės darbas. Dalis į akis krintančių nuopelnų priklauso verslininkams, Vyriausybei, ES. Verčiau atkreipkite dėmesį, ar buvo rūpinamasi paprastais, tačiau vietos gyventojams svarbiais dalykais, ar paisyta viso rajono, o gal tik jo centro interesų, išgražinta tik pagrindinė aikštė. Gal organizuoti brangūs festivaliai, bet likusias 360 dienų paaugliai šlaistėsi gatvėmis. Gal projektuotos arenos, bet stigo paprasčiausių krepšinio aikštelių, suoliukų ir šiukšlių dėžių kiemuose bei skveruose. Gal prieš TV kameras seneliams teiktos prabangios gėlės, tačiau atokaus kaimo ar gatvės pensininkai palikti be maršrutinio autobuso, viešojo transporto stotelės ir neturi galimybės pasiekti medicinos įstaigą, maisto prekių parduotuvę, o tuo labiau bažnyčią.

Sąmoningiems krikščionims ir visiems geros valios žmonėms svarbu, kad būtų palaikoma šeima, gerbiama žmogaus gyvybė, paisoma asmens orumo, siekiama visuomenės santarvės. Todėl derėtų apmąstyti, kokios vertybės svarbios partijai, už kurią ketinate balsuoti, kokius principus jos atstovai gynė Seime. Ar jie siūlė dirbtinio apvaisinimo įstatyme įtvirtinti saugiklius, neleidžiančius naikinti gyvybės – embrionų? Ar jie rėmė alkoholio reklamos ir pardavimo ribojimą? Ar jie buvo už realią nepilnamečių apsaugą nuo smurto, pornografijos, magijos ir apgavysčių, plūstančių iš žiniasklaidos? O gal priešingai, jus sudominusios partijos lyderiai nuolat per radiją ragino ir Seime registravo siūlymus suteikti gėjų ir lesbiečių poroms šeimos statusą? Gal patyčias iš religijos ir tikinčiųjų jie apgaulingai vadino modernios visuomenės teise?

Nemažiau svarbu prisiminti, ką per praėjusią savivaldybės tarybos kadenciją rėmė jums patinkančios partijos nariai. Ar lengvatinėmis sąlygomis skirdami sklypus ir suteikdami panaudai savivaldybės patalpas jie paisė žmonių dvasinių, kultūrinių ir sveikatos interesų? Ar rūpinosi tautinėmis tradicijomis ir kultūra? Ar atsižvelgė į religinius ir patriotinius jausmus, pagarbą sakralioms vietoms? Ar stengėsi, kad vaikai neleistų pamokų laiko ir vėlyvų vakarų interneto bei žaidimų automatų kambariuose?

Vargu ar tiesiais keliais gaunami pinigai, kuriais apmokama ryškiausia ir garsiausia agitacija. Neparduokite balsų už nemokamas pramogas ar menkas dovanėles. Susidarykite tvirtą nuomonę ir saugokite savo orumą, nes tie, kas į jį kėsina, pirmieji numos ranka į dosniai dalytus pažadus.

Tik nuolat rūpindamiesi savo bendruomenės bei Tėvynės reikalais pasieksime geresnio gyvenimo ir sąžiningesnės valdžios. Tą rūpestį patvirtinsime sąmoningai dalyvaudami rinkimuose. Popiežius Benediktas XVI mums primena, kad „tikinčių pasauliečių kaip piliečių pareiga tiesiogiai veikti viešojoje erdviėje. O Bažnyčia nori prisidėti pateikdama savo socialinę doktriną bei stiprindama tas moralines ir dvasines jėgas, kurios padeda teisingumo reikalavimus iškelti aukščiau už asmeninius interesus“. Suvokti, priimti ir sustiprinti teisingumą gali kiekvienas žmogus, tačiau jo dvasia turi atsikratyti snaudulio. Kviečiame Jus nuoširdžiai maldai, kuri pažadintų kiekviename iš mūsų glūdinį išsipareigojimą teisingumui. Visi drauge prašykime Dievo, kad mums ir mūsų renkamiesiems duotų išminties, atvertų akis ir sujudintų sąžinę.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius
Pirmininkas

Mons. Gintaras Grušas
Generalinis sekretorius

Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko arkiv. S. Tamkevičiaus laiškas dėl Niujorko Aušros Vartų bažnyčios

2007-02-04

Broliai ir seserys lietuviai išeivijoje!

Šiuo metu gaunu daug laiškų ir prašymų dėl Aušros Vartų bažnyčios, todėl pabandyčiau atsakyti į Jums rūpimus klausimus. Lietuvių parapijų Jungtinėse Valstijose padėtis bus daug aiškesnė, jei būsime geriau susipažinę su Katalikų Bažnyčios gyvenimo praktika ir teise.

Savaime suprantama, kad parapijos gali egzistuoti tik ten, kur yra žmonių. Kai ankstesniųjų emigracijos bangų lietuviai nuvyko į Ameriką, jie organizavosi ir statė bažnyčias, kuriose galėtų rinktis maldai. Prie bažnyčių atsirado parapijos tikinčiųjų išlaikomos bendruomenių salės, mokyklos, įvairių organizacijų susibūrimo vietos. Su laiku dėl įvairiausių priežasčių lietuviai persikėlė toliau nuo tų parapijų, ir daugelyje jų lankomumas smarkiai sumažėjo, o naujesnės emigracijos lietuviai yra mažiau prisirišę prie parapijos gyvenimo, negu jų pirmtakai. Vis dėlto nėra geresnio būdo parapijas išlaikyti, kaip jų gyvastingumas. Jei tikintieji jose ne tik dalyvaus pamaldose, bet ir rengsis priimti sakramentus, jei čia bus vykdomos įvairios evangelizacijos, katechezės ir kitos programos, nekils jokių problemų dėl parapijų egzistavimo ir bažnyčių statuso.

Tais atvejais, kai parapijos bažnyčia yra vertinga kaip architektūros ar istorijos paminklas, Lietuvių bendruomenė ar atitinkamos Lietuvos institucijos galbūt galėtų kreiptis į JAV valdžios įstaigas su prašymu saugoti ir išlaikyti tuos pastatus dėl kultūrinių priežasčių.

Katalikų Bažnyčioje atsakomybė už sielovadą ir viską, kas su tuo susiję, yra visiškai patikėta kiekvienos vyskupijos vyskupui. Jis rūpinasi geriausiu būdu padėti tikintiesiems matydamas visos vyskupijos padėtį ir atsižvelgdamas į visų jos gyventojų gerovę. Parapijos ir bažnyčios, kuriose meldžiasi atskirų tautinių grupių ar bendruomenių katalikai, neturi išskirtinės padėties, o priklauso krašto, kurioje jos yra, vyskupijai ir jomis taip pat rūpinasi

vietos vyskupas. Todėl Lietuvos vyskupai negali tiesiogiai kištis į tų parapijų reikalus. Lygiai taip, kaip, pvz., Lietuvoje esančių parapijų reikalų netvarko ir negali tvarkyti kitų, kad ir kaimyninių šalių vyskupai, nors šiose parapijose daugumą sudarytų būtent tų šalių tautinės grupės.

Lietuvos vyskupams tikrai rūpi mūsų tautiečiai, išvykę į JAV ar kitas šalis, taip pat parapijų bei jų pastatų tuose kraštuose likimas. Susitarus su Amerikos vyskupais, kiek leidžia galimybės, yra siunčiami kunigai, kurie dirba sielovados darbą tarp tautiečių, skatinama, kad prie šio darbo prisidėtų moterų ir vyrų vienuolijos. Iškilus svarbiems klausimams vyskupai yra kreipęsi į Amerikos vyskupus (pvz., Bostono, Niujorko) išdėstydami savo požiūrį į susidariusią padėtį, atkreipdami dėmesį į lietuvių parapijų svarbą sielovadai bei į tai, kad Ameriką pasiekė daug naujų lietuvių emigrantų ir norėdami jiems padėti turime turėti atitinkamas sąlygas. Vis dėlto galutinis sprendimas visada priklauso vietos vyskupui. Toks sielovadinės atsakomybės pasidalijimas galioja tarp visų vyskupijų, ne tik skirtingų kraštų, bet ir tos pačios šalies. Taip pat ir Lietuvoje vienos vyskupijos ganytojas negali kilnoti kitos vyskupijos kunigų, atidaryti ar uždaryti parapiją, steigti organizacijų ir pan. Skirtumas tik toks, kad vienos šalies vyskupai sudaro Vyskupų Konferenciją ir kartu sprendžia kai kuriuos iškilusius bendrus klausimus, pvz., santykių su valstybe, liturginių tekstų ir pan.

Prel. E. Putrimas yra Lietuvos Vyskupų Konferencijos deleguotas rūpintis lietuvių katalikų sielovada, tarpininkauti tarp lietuvių bendruomenės ir vietos vyskupo, pranešti apie išskylančius poreikius Lietuvos vyskupams. Tačiau jis neturi sprendimo teisės kitos šalies vyskupijoje ir, savaime aišku, neturi daugiau galių bei teisių už jį įgaliojusią Vyskupų Konferenciją. Net ir tada, kai užsienio lietuvių sielovada rūpinosi lietuvis vyskupas, jis negalėjo veikti nesiderindamas prie JAV vyskupijų vyskupų. Prelatas E. Putrimas daro viską, ką gali, kad padėtų lietuvių parapijoms, susitikdamas su Amerikos vyskupais, vyskupijų kurijų atstovais, jiems pristatydamas lietuvių požiūrį, įtikindamas ir prašydamas atsižvelgti į bažnyčių stačiosios bendruomenės troškimus, siekdamas pagalbos. Ne visuomet žiniasklaidoje labiausiai pastebimos ir aprašomos priemonės yra veiksmingiausios. Todėl nereikėtų svaidytis kaltinimais net ir tada, kai nepavyksta pasiekti visko, ko norime. Nors tam tikrais atvejais Jūsų vietos vyskupo sprendimai Jums atrodo ne patys geriausi, turėtumėte kreiptis į jį kaip į savo Ganytoją, o ne oponentą ar priešininką. Tik toks santykis gali atverti duris į tarpusavio supratimą, į bendrą geriausio kelio paiešką.

Daugeliui nesuprantama, kodėl mūsų tautiečių lėšomis statytos bažnyčios priklauso ne konkrečiai bendruomenei, o visai Bažnyčiai ir yra patikėtos tvarkyti konkrečiai vyskupijai. Tačiau nepamirškime, kad mūsų protėviai statė ne kokias nors uždaras sueigų vietas, o norėjo, kad tai būtų katalikų bažnyčios, kad jose dirbtų katalikų kunigai. Katalikų Bažnyčioje visuomet įvertinamos pastangos ir aukos, meldžiamasi už geradarius, tačiau bažnyčių pastatai nėra aukotojo ar fundatoriaus nuosavybė. Lietuvoje, kaip ir kituose kraštuose, daug bažnyčių yra įkūrę ir pastatę didikai, tačiau tai nėra kokio nors dvarininko bažnyčia, o Katalikų Bažnyčiai priklausanti parapija, esanti vienybėje su popiežiumi ir viso pasaulio tikinčiais. Tiesa, praeityje bažnyčių fundatoriai kartais turėdavo jose išskirtinių privilegijų ir galėdavo nustatyti ypatingas sąlygas, tačiau tai dažniausiai tik kenkė visai tikinčiųjų bendruomenei, supriešindavo žmones. Kai pagal tokio fundatoriaus norą ar įgeidžius būna nustatyta pamaldų tvarka, klauptų suskirstymas ar kt., tai dalis tikinčiųjų lieka išskirti, nepriimti. Tai tikrai nėra krikščioniška meile pagrįsta laikysena. Todėl Bažnyčioje buvo apsispręsta niekam nesuteikti išskirtinių privilegijų, kad visos bažnyčios galėtų tarnauti visiems tikintiesiems, priklausomai nuo besikeičiančių poreikių. Nors šiuo metu dėl to, kad bažnyčios pastatai nepriklauso lietuvių bendruomenei, mums iškyla nemalonių rūpesčių, bet šis klausimas nėra susijęs vien su tautinėmis problemomis ir buvo sprendžiamas atsižvelgiant į daug platesnį kontekstą bei ilgą šimtmečių patirtį.

Reikia gerai suprasti, kad Katalikų Bažnyčia yra viena visiems. Jau apaštalas Paulius rašė krikščionims, kad nebėra nei žydo, nei graiko; nebėra nei vergo, nei laisvojo; nebėra nei vyro, nei moters, o visi yra viena Kristuje Jėzuje! (plg. *Gal 3, 28*). Bažnyčiai brangūs visi tikintieji, rūpi visi žmonės, nesvarbu, kokios tautybės jie būtų. Kristus atėjo visų išgelbėti. Tai ne tik nesumenkina tautiškumo reikšmės, o kaip tik duoda galimybę kiekvienos tautos žmogui būti gerbiamam ir vertinamam, susilaukti pagalbos. Akivaizdus pavyzdys – Jono Pauliaus II kelionės po visą pasaulį, jo, o taip pat ir dabartinio popiežiaus Benedikto XVI sveikinimai įvairiausiomis kalbomis per Kalėdų ir Velykų šventes. Stengiamės, kad lietuvių statytos bažnyčios ir toliau galėtų tarnauti mūsų tautiečiams, bet taip pat gerai suvokiame, kad tikintieji negali atsiriboti vieni nuo kitų, savo reikalus kelti aukščiau už kitų, bet turi žvelgti į visus žmones kaip savo brolius ir seseris. Tik tokioje meilės ir bendradarbiavimo dvasioje įmanoma spręsti ir lietuvių parapijų Amerikoje klausimus. Tik gerbdami kitus galime sulaukti pagarbos ir supratimo bei pasiekti, kad lietuviai ir toliau galėtų rinktis į jų protėvių statytas šventoves bei melstis savo gimtąja kalba.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

Kardinolas A. J. Bačkis paminėjo sukaktis

Sausio 31 d. kardinolas Audrys Juozas Bačkis paminėjo 70-mečio jubiliejų ir 15 metų vyskupystės Vilniuje sukaktį. Arkikatedroje bazilikoje jis aukojo iškilmingas šv. Mišias kartu su gausiai susirinkusiais Vilniaus arkivyskupijos kunigais – jų suvažiavo apie šimtą.

Homiliją kardinolas pradėjo džiaugdamasis apaštališkojo nuncijaus, kuris atstovauja Šventajam Tėvui, dalyvavimu, taip pat dėkodamas organizavusiam šią šventę vyskupui Juozui Tunaičiui, su kuriuo dirba jau daugelį metų. Kardinolas prisiminė jį išventinusį vyskupą popiežių Joną Paulių II, iš kurio daug ko išmoko darbuodamasis šalia. Ganytojas pabrėžė tikėjimo svarbą gyvenime – svarbu tikėjimo akimis žvelgti į visus įvykius ir sunkumus, kuriuos tenka priimti. Jis sakė, kad kasdien adoracijos metu prisimena visus kunigus, paveda juos Viešpačiui, ypač tuos, kurie patiria išmėginimus, priminė, kad svarbiausia yra vienybė. Kardinolas homiliją baigė cituodamas apaštalo Pauliaus Pirmąjį laišką tesalonikiečiams: „Mes prašome jus, broliai, gerbti tuos, kurie darbuojasi tarp jūsų, vadovauja Viešpatyje ir teikia jums pamokymų. Labai branginkite ir mylėkite juos dėl jų darbo! Taikiai sugyvenkite tarp savęs! Raginame jus, broliai: įspėkite nedrausminguosius, padrausinkite silpnuosius, būkite kantrūs visiems! Žiūrėkite, kad kas neatsimokėtų kam nors blogu už blogą, bet visuomet skatinkite daryti gera vieni kitiems ir visiems. Visuomet džiaukitės, be paliovos melskitės! Už viską dėkokite, nes to Dievas nori iš jūsų Kristuje Jėzuse. Negesinkite dvasios! Neniekindite pranašavimų! Visa ištirkite ir, kas gera, palaikykite!“ (1 Tes 5, 12–21).

Po šv. Mišių kunigai rinkosi į Vilniaus arkivyskupijos kurijos salę, kur ištraukomis iš archyvinių dokumentų ir fotografijomis jiems buvo pristatytas kardinolo gyvenimas. Po to arkivyskupas pakvietė visus pasivaišinti. -Vn-

Paskyrimai Telšių vyskupijoje

Diak. **Paulius Jaraminas** atleistas iš visų iki šiol eitų pareigų ir paskirtas Gargždų šv. arkang. Mykolo parapijos diakono tarnybai.

Kun. **Vaidotas Vitė** atleistas iš visų iki šiol eitų pareigų ir paskirtas Klaipėdos

Paminėtos pal. arkiv. Jurgio Matulaičio mirties 80-osios metinės

Vilniuje

Sausio 27 d. sukako 80 metų nuo pal. Jurgio Matulaičio (1871–1927) mirties. Ta proga palaimintasis buvo iškilmingai paminėtas Marijampolėje, Kaune, Vilniuje.

Sausio 28 d. 12.30 val. šv. Mišias Vilniaus arkikatedroje aukojo kardinolas Audrys Juozas Bačkis, koncelebravo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peteris Stephanas Zurbriggenas, vyskupai Juozas Tunaitis ir Rimantas Norvila, marijonų generalinis vyresnysis t. Janas Nikolajijus Rokozas, jo patarėjas t. Joe Roeschas, Lietuvos marijonų provincijolas Vytautas Brilius ir Vilniaus marijonų vienuolyno vyresnysis kun. Vaclovas Aliulis, kiti monsinjorai ir kunigai.

Pamokslo metu kardinolas A. J. Bačkis, remdamasis arkiv. Jurgio Matulaičio dienoraščiu, iškėlė pašaukimo ir ištikimybės Dievui aspektus palaimintojo gyvenime. Arkiv. J. Matulaičio nuostata – visa priimti iš Dievo rankų ir visiškai save jam atiduoti – įrodo, kad Dievas neatšaukia savo pažadų ir yra ištikimas žmogui, kuris tuos pažadus priima. Kardinolas priminė, kad arkiv. J. Matulaičio vyskupavimo metu Vilniaus arkivyskupijoje buvo itin sudėtinga tautinė ir dvasinė padėtis, tačiau ganytojas buvo užsibrėžęs viems „lygiai tarnauti“. Vysk. J. Matulaitis buvo įsimylėjęs Bažnyčią ir, vadovaudamasis šūkiu „blogi nugalėk gerumu“, siekė tobulai jai tarnauti. Kardinolas kvietė ir šiandien klausyti savęs: „ar aš tikrai myliu Dievą, ar viską padariau, kad Bažnyčia taptų švyturiu kelyje į Dievą?“ ir ragino, sekant pal. arkiv. Jurgio Matulaičio pavyzdžiu, gyventi Evangelijos dvasia, neapsiduoti nevilčiais, semtis drąsos ir ryžto iš mūsų tautos palaimintojo.

14 val. Šv. Kryžiaus bažnyčioje palaimintajam Jurgiui Matulaičiui skirtą konferenciją atidariusi s. Ignė Marijošiūtė sakė, kad šio minėjimo tikslas – „sužadinti mūsų troškimą ištikimiau sekti Kristumi“.

Popiežiaus Benedikto XVI vardu konferencijos dalyvius ir svečius pasveikino apaštališkasis nuncijus arkiv. Peteris Stephanas Zurbriggenas. Ypač pabrėždamas trijų arkiv. Jurgio Matulaičio įkurtų ar atnaujintų kongregacijų svarbą Bažnyčios gyvenime, jis taip pat pasidalijo savo pažintimi su palaimintuoju. Pirmą kartą apie vysk. Matulaitį nuncijus išgirdo Tbilisyje, švęsdamas jo dieną su seserimis eucharistietėmis. Vėliau, skaitydamas Vincenzo Consumato parašytą vyskupo biografiją, susižavėjo Matulaičio posakiu „įsimylėjęs Bažnyčią“. Fribūre Matulaitis buvo įsteigęs „studijų namus“ ir per nuncijaus gimtąją Šveicariją keliavo į Romą bei paliko gražius atsiminimus. Pasak nuncijaus, „kiekvienas iš pirmo žvilgsnio atrodantis nereikšmingas ženklas ar žodis vėliau gali tapti pranešimu, pakeičiančiu mūsų gyvenimą“.

Istorikė Genovaitė Gustaitė, skaičiusi pranešimą „Pal. Jurgis Matulaitis nekrologuose“, išskyrė tris dešimčia kalbų parašytuose nekrologuose pabrėžiamus dalykus: J. Matulaičio šventumą ir apaštališkumą; jo socialinį jautrumą, neturtą, tarnavimą darbininkams; netektį Bažnyčiai, vienuolijai, visai Lietuvai.

Romerio universiteto dokt. Svetlanos Usovos-Kurbanovienės pranešimas „1927 m. Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto Konkordatas. Jurgio Matulaičio diplomatinis įnašas“ atskleidė unikalų Jurgio Matulaičio vaidmenį šio sudėtingo istorinio proceso kontekste.

Kun. Vaclovas Aliulis kalbėjo apie palaimintojo aktualumą šiandien. Pristatydamas Jurgio Matulaičio biografiją pranešėjas pabrėžė, kad palaimintasis mokėjo skaityti laiko ženklus (plg. Mt 16, 4), suvokti, ko visuomenei ir Bažnyčiai reikia šiandien, ir numatyti (kaip šachmatuose) „porą ėjimų į priekį“.

Visą savo veiklą nuo pat jaunystės iki gyvenimo pabaigos Matulaitis persunkė intensyviu maldos gyvenimu, nepaprastai kantriai, varginamas kaulų džiovos, su ramybe ir atlaidumu vykdė šv. Pauliaus ir savo šūkį: „Nugalėk pikta gėriū“ (Rom 12, 21). Kun. V. Aliulis kalbėjo, kad „blaivia išmintimi ir apaštališka dvasia Matulaitis ne tik buvo aktualus savo laikams, bet ne sykį pralenkė juos pusšimčiu metų į priekį“. Gilindamasis į Jurgio Matulaičio dvasių ir veikimo pavyzdį, kun. Aliulis išskyrė keletą tikslų ir uždavinių, kurių palaimintasis siektų mūsų dienomis: ugdyti žiniasklaidą ir katalikiškąją inteligentiją; puoselėti Dievui pašvęsto gyvenimo kelią, skatinti glaudų hierarchijos, diecezinės dvasininkijos bei vienuolių bendradarbiavimą; negailėti jėgų ir lėšų katalikų pasauliečių mokslinimui bei dvasiniam ugdymui; skatinti jų veikimą kultūrinėje, socialinėje ir politinėje srityje. „Iš pal. Jurgio *Užrašų* ir darbuotės stiliaus, – sakė kun. Vaclovas, – galime numanyti jo teikiamas bendro pobūdžio gaires vadovams ir visiems besidarbuojantiems: būk atviras naujoms idėjoms, bet nesivaikyk madų. Produktiviai sunaudok laiką. Kreipk dėmesį ir jėgas į tas sritis, kuriose Bažnyčia šiandien yra sunku ar sunkiausia. Spręsdamas šiandienos klausimus, turėk mintyje rytojų ir porytojų. Ir visada atsimink: „Ką padėtų visą pasaulį laimėti, jei savo sielą nuskriaustum“ (plg. Lk 9, 25), taigi *ora et labora, labora et ora*: melskis taip, tarsi viskas nuo Dievo pareitų, ir darbuokis taip, tarsi viskas nuo tavęs pareitų, nes iš tikrųjų viskas pareina nuo Dievo ir tavęs.“

Pirmadienį, sausio 29 d., Lietuvos Mokslų Akademijos bibliotekoje Vilniuje atidarytos dvi parodos: „Švenčiausiosios Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo kunigų marjonų vienuolijos dovanoti leidiniai“ ir „Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis 1871–1927“. Per atidarymą, į kurį susirinko nemažas būrys vilniečių ir svečių, kalbėjęs vysk. J. Tunaitis atskleidė esminius pal. Jurgio Matulaičio gyvenimo faktus ir asmenybės bruožus, o istorikė Genovaitė Gustaitė, pristachiusi įdomiausius parodų eksponatus, išreiškė viltį, kad šios dvi ekspozicijos padės Lietuvos visuomenei geriau pažinti pal. Jurgį Matulaitį.

Marijampolėje

Šeštadienį, sausio 27-ąją, šv. Mišias Marijampolės bazilikoje, kur ilsisi palaimintojo palaikai, šventė apaštališkasis nuncijus Lietuvoje Peteris Stephanas Zurbriggenas ir Lietuvos vyskupai. Šv. Mišioms vadovavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis, pamokslą pasakė Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius. Pamaldose dalyvavo visas būrys tėvų marjonų, vadovaujamų iš Romos atvykusio vienuolijos generalinio vyresniojo t. Jano Rokoszo. Šią vienuoliją palaimintasis Jurgis atnaujino, jai vadovavo, joje įgyvendino savo paties didžiausią troškimą – visiškai pasišvęsti Dievui. Prie savo steigėjo palaimintojo Jurgio Matulaičio taip pat susibūrė ir Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys bei Jėzaus Eucharistijoje tarnaitės, šv. Mišias drauge su ganytojais šventė gausus būrys Vilkaviškio vyskupijos kunigų.

Tikintieji, gausiai susirinkę pagerbti palaimintojo ir jo užtarimo prašyti, vos tilpo erdvioje Marijampolės bazilikoje. Šv. Mišių įžangoje visus popiežiaus Benedikto XVI vardu pasveikinęs apaštališkasis nuncijus arkiv. Peteris Stephanas Zurbriggenas pabrėžė palaimintojo arkivyskupo Jurgio veikimo dėl Dievo ir Bažnyčios įvairiapusiškumą, o pamokslą sakęs Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius priminė ypač ryškų palaimintojo asmenybės ir veiklos bruožą – gebėjimą jausti su Bažnyčia ir skaityti laiko ženklus. Arkivyskupas ragino susirinkusius būti ypač dėmesingus savo laiko ir aplinkos aktualijoms ir priminė ypatingą pastarojo meto Bažnyčios Lietuvoje rūpestį – šeimų pastoraciją. Po šv. Mišių iškilminga procesija sustojo Pal. Jurgio koplyčioje, kur ilsisi palaimintojo palaikai, buvo kalbama Pal. Jurgio litanija ir malda, prašant Viešpatį suteikti jam šventųjų garbę. Pamaldoms pasibaigus, tėvai marjonai ir Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo

Kristaus Karaliaus parapijos vikaru ir katechetu.

Kun. **Darius Vazinskas** atleistas iš Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos ir Telšių vyskupijos licėjaus prokuratoriaus bei sekretoriaus pareigų ir paskirtas Klaipėdos šv. Juozapo Darbininko parapijos vikaru ir katechetu.

Kan. **Petras Linkevičius** atleistas iš visų iki šiol eitų pareigų ir paskirtas Nemakščių Švč. Trejybės parapijos rezidentu.

Kun. **Stasys Šlepavičius** atleistas iš Sedos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos klebono pareigų, taip pat nuo pareigos aptarnauti Sedos šv. Jono Nepomuko bažnyčią, Grūstės kapinių koplyčią bei įpareigojimo padėti pastoraciniame darbe Žemaičių Kalvarijos bazilikoje ir paskirtas Nemakščių Švč. Trejybės parapijos klebonu.

Kun. **Olijandas Jurevičius** atleistas iš Žemaičių Kalvarijos parapijos, besiglaudžiančios prie Žemaičių Kalvarijos bazilikos, ir Gegrėnų parapijos administratoriaus pareigų, taip pat iš Žemaičių Kalvarijos parapijų senelių namų administratoriaus pareigų ir paskirtas Sedos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos klebonu, aptarnauti Sedos šv. Jono Nepomuko bažnyčią, Grūstės kapinių koplyčią bei įpareigotas padėti pastoraciniame darbe Žemaičių Kalvarijos bazilikoje.

Žemaičių Kalvarijos bazilikos rektoriui kan. **Jonui Ačui** suteikta Žemaičių Kalvarijos ir Gegrėnų parapijų klebono jurisdikcija.

Kan. **Andriejus Sabaliauskas** paliktas Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos parengiamojo kurso prefektu, Telšių vyskupijos tribunolo teisėju, Vyskupo Vincento Borisevičiaus beatifikacijos bylos notaru, Telšių vyskupijos informacinės grupės nariu, Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos dėstytoju ir paskirtas Žemaičių Kalvarijos bazilikos vikaru bei Žemaičių Kalvarijos parapijų senelių namų dvasios tėvu bei administratoriumi.

Kun. **Ferdinandas Žilys** atleistas iš Klaipėdos šv. Juozapo Darbininko parapijos rezidento pareigų ir paskirtas Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos rezidentu.

-T-

Šventimai, paveiklo pašventinimas

Vasario 4 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje Kauno kunigų seminarijos auklėtiniams diakonams **Andriui Alminui** ir **Domui Paulikui** suteikti kunigystės šventimai ir šv. Mišių pabaigoje pašventinta Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveiklo kopija piligriminei kelionei po arkivyskupijos parapijas. Taip pradėtas dvejų metų pasirengimo Šiluvos Švč. M. Marijos apsireiški- mo 400 jubiliejui laikotarpis.

Iškilmingų pagrindinių šv. Mišių metu Kauno arkikatedroje bazilikoje diakonams A. Alminui ir D. Paulikui kunigystės šventimus suteikė ir Eucharistijos liturgijai vadovavo arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. Minėtieji diakonai išventinti į kunigų luomą seminarijos vadovybės ir kitų jos bendruomenės narių bei gausaus būrio tikinčiųjų akivaizdoje. Iškilmėse dalyvavo ir šv. Mišias koncelebravo vyskupas augziliaras dr. Jonas Ivanauskas, Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. Aurelijus Žukauskas, prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, seminarijos dvasios tėvai, kiti kunigai. Liturgiją tikintiesiems aiškino mons. Adolfas Grušas. Asistą rengė seminarijos klierikai.

Homiliją pasakė arkiv. S. Tamkevičius skirdamas ją pašaukimo temai. Ganytojas priminė Evangelijos pasakojimus apie Viešpaties pakviestuosius būti jo apaštalais ir sakė, jog žmonės laisvi priimti Dievo kvietimą, kaip ir Dievas laisvai renkasi sau pagalbininkus, dažnai – iš pačių paprasčiausių žmonių. Kaip anuomet Dievas pasikvietė Galilėjos žvejus kurti Bažnyčią ir Dievo tautą, taip kiekvienas žmogus yra kviečiamas bendradarbiauti su Dievu. Pasak arkivyskupo, „svarbiausias pašaukimas – būti Dievo vaiku ir atsilipti į Evangelijos žinią“. Ganytojas pabrėžė, jog žmogaus atsiliėpimas nėra momentinis, jis trunka visą gyvenimą; Mergelė Marija tūkstantį kartų tarė Dievui „taip“, ir išventinamieji kunigai savo pašaukimo kelyje taip pat dažnai turės kartoti pažadą Dievui: tik būdamas nuolankus ir pasitikintis Dievu žmogus gali likti jam ištikimas. Arkivyskupas ragino melsti apaštalo Pauliaus žodžių, jog Dievo malonė jame nebuvo bergždžia, gilaus suvokimo.

Pasibaigus šventimų liturgijos apeigoms, kartu su kitais dvasininkais naujai išventintieji kunigai A. Alminas ir D. Paulikas koncelebravo šv. Mišias.

vargdienių seserys pakvietė tikinčiuosius susiburti Marijampolės marijonų vidurinės mokyklos salėje ir pasidalyti mintimis apie palaimintąjį. Dideliam rengėjų ir visų susirinkusiųjų džiaugsmui erdvi mokyklos salė pasirodė per maža daugiau nei dviem šimtams norėjusiųjų iš arčiau susipažinti su palaimintojo asmenybe ir jo šventumu. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserys išgyveno ypatingą džiaugsmą galėdamos sausakim- šoje salėje pristatyti savo vienuolijos Tėvo Steigėjo „Šventumo mokyklą“. Vaizdais ir mintimis susirinkusieji buvo kviečiami pažvelgti į keletą skirtingų Jurgio Matulaičio – ligonio, mokslininko ir veikėjo, vienuolio ir ištikimo Dievo valios ieškotojo – portretų. Ištraukų iš palaimintojo dienoraščio švie- soje kiekvienas turėjo galimybę pažvelgti ir į savo gyvenimą, pasitikrinti, ant kokių pamatų jis stovi, kas yra jo centre. Šios susimąstymo valandėlės esmė buvo palaimintojo arkivyskupo Jurgio išsakytas kvietimas į šventumą, skirtas kiekvienam tikinčiajam, ir iškalbingas jo paties šventumo kasdienybėje pavyzdys. Mintis ir vaizdus palydėjo Marijampolės marijonų mokyklos moksleivių styginių kvarteto atliekama muzika, o susitikimo pabaigoje savo idėjas, gyvenimą ir veiklą pristatė Vilkaviškio vyskupijoje besikuriančios Palaimintojo Jurgio Matulaičio draugijos atstovai. -sm, rs, svp-

Dievui pašvęstojo gyvenimo diena

Kaune

Vasario 2 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje buvo švenčiama Viešpaties paaukojimo šventė. Jos pradžioje liturgijai vadovavęs arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pakvietė šv. Mišių aukoje susitikti Viešpatį, kurį kitados Simeonas ir Ona atpažino Marijos ir Juozapo į šventyklą atneštame ir Dievui paaukotame Jėzuje. Pamaldos prasidėjo iškilminga procesija su žvakėmis. Per Grabnyčias tradiciškai dėkojama Dievui už pašvęstojo gyvenimo dovaną, tad kartu su visais tikinčiaisiais procesijoje dalyvavo gausiai tądien į arkikatedrą susirinkusios arkivyskupijos vienuolijų seserys. Šv. Mišias konceleb- ravo prel. Vytautas Steponas Vaičiūnas OFS, mons. Adolfas Grušas, kunigai, tarp kurių buvo jėzuitų, saleziečių ir marijonų kongregacijų narių.

Homiliją sakęs arkiv. S. Tamkevičius atkreipė dėmesį į tris girdėtos Evange- lijos sąvokas: Įstatymą, šventyklą ir auką. Pasak ganytojo, „šiuolaikinis žmo- gus neretai pats sau nori būti įstatymas, pavergtas daiktų nesupranta auko- jimosi, o savimeilė jį uždaro į kalėjimą, pro kurio langus nesimato nei Dievo, nei žmonių“. Arkivyskupas paminėjo pašvęstojo gyvenimo asmenis, kurie ištikimai laikosi Dievui duoto pažado, yra brangūs pirmiausia ne dėl gerų darbų, o todėl, kad yra tikėjimo, vilties ir meilės ženklas pasauliui. „Žmogus be tikėjimo – tik benamis keleivis šiame pasaulyje, be vilties – nepagydomas ligonis, be meilės – tik nykiai egzistuojantis“, – sakė ganytojas ir ragino nebijoti aukos – ne apiplėšiančios žmogų, bet jį praturtinančios.

Iškilmingos liturgijos metu giedojo įvairių kongregacijų seserys vienuo- lės. Po šv. Mišių Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje buvo rodomas dvejų dalių dokumentinis filmas apie Lietuvos pašvęstąjį gyvenimą (au- torius – Dalius Ramanauskas).

Seserys ir broliai vienuoliai drauge šventė Eucharistiją ir kitą dieną, vasario 3- iąją, Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčioje. Šv. Mišioms su Valandų liturgijos vakarine malda vadovavo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, koncelebravo broliai kunigai. Homiliją sakė kun. Kastytis Šulčius, prieš šv. Mi- šias susitikime su vienuolėmis kalbėjęs apie šių metų pavasarį prasidėsiantį šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės relikvijų lankymąsi Lietuvoje ir arkivyskupijo- je bei to krikščionišką prasmę. Pabrėždamas, jog šventųjų ir kankinių dvasi- nis palikimas yra gyvasis Bažnyčios paveldas, kun. K. Šulčius kvietė seseris šv. Teresėlės, kurią popiežius Jonas Paulius II pavadino meilės mokslo žino- ve, pavyzdžiu būti Kristaus veido atvaizdu pasaulyje. Po šv. Mišių buvo

giedamas Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai himnas – Akatistas, paskui vienuoliai dalyvavo agapėje jėzuitų namuose.

Žemaičių Kalvarijoje

Vasario 2 d. Žemaičių Kalvarijos bazilikoje švęsta ne tik Kristaus paaukavimo šventykloje liturginė šventė, bet ir kasmėnesiniai Švč. M. Marijos Apilankymo atleidai. Ši atleidų diena buvo skirta Palangos dekanato tikintiesiems. Jau tapo tradicija, kad vasario 2 d. į Žemaičių Kalvarijos šventovę iš visų Telšių vyskupijoje išikūrusių vienuolynų ir vienuolinių namų suvažiuoja seserys vienuolės ir broliai vienuoliai. Tą dieną meldžiamasi už pašvęstojo gyvenimo narius ir naujus pašaukimus į vienuolinį luomą.

Šiomet į iškilmės atvyko seserys vienuolės iš Eucharistinio Jėzaus seserų, Švč. Širdies pranciškonų misionierių, Skaisčiausios Mergelės Marijos Širdies dukterų, Švč. M. Marijos Nepaliaujamos Pagalbos, Šv. Pranciškaus seserų, Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos seserų tarnaičių, Motinos Terešės kongregacijų. Atlaiduose dalyvavo brolis pranciškonas – Kretingos parapijos klebonas kun. Evaldas Darulis OFM. Pagrindinėms 12 val. šv. Mišioms, kurias aukojo Telšių vyskupo generalvikaras prel. Juozas Šiurys, Palangos dekanato dekanas ir Palangos parapijos klebonas kan. Algis Genutis, Telšių vyskupo V. Borisevičiaus kunigų seminarijos dvasios tėvas mons. Vytautas Steponas Brazdeikis, Telšių kunigų seminarijos rektorius kan. Vygintas Gudeliūnas bei kiti Telšių vyskupijos kunigai ir kunigai vienuoliai, vadovavo ir pamokslą jose pasakė Telšių vyskupas J. Boruta SJ. Šv. Mišių metu giedojo jungtinis Palangos ir Salantų parapijų choras.

Šv. Mišių pradžioje Telšių ganytojas kalbėjo apie Kristaus paaukavimo šventės prasmę bei kilmę. Jis priminė Senojo Testamento Išėjimo knygoje užrašytą įstatymą, įsakantį visus pirmagimius paaukoti Dievui. Jėzus Kristus, pirmagimis Marijos Sūnus, laikantis šio žydų tautos įstatymo irgi buvo paaukotas šventykloje. Po įžangos žodžio vyskupas pašventino tikinčiųjų atsineštas žvakes ir visi su degančiomis žvakėmis rankose dalyvavo procesijoje.

Per pamokslą ganytojas sakė, jog šios dienos šventė yra įvykio, kuris sudrebino Marijos širdį, – Simeono pranašystės, kad šis Kūdikis būsiąs prieštaravimo ženklu ir jos širdį pervers kalavijas, – paminėjimas. Simeonas susitiko su Jėzumi ir už tai šlovino Dievą. Kiekvienas tikintis žmogus – krikščionis, katalikas susitinka su Jėzumi klausydamas jo žodžio, praktikuodamas sakramentus, darydamas meilės darbus. Mes esame pakviesti ieškoti Jėzaus, tačiau neturime užmiršti, kad ir jis mūsų ieško, ateina pas mus kaip gerasis Ganytojas. Baigdamas pamokslą Telšių ganytojas visus kvietė išgirsti ir išiklausyti į Kristaus, kuris yra mūsų žemiškojo ir amžinojo gyvenimo tikroji šviesa ir tiesa, žodžius: „Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas“ ir linkėjo, kad šie žodžiai būtų gyvenimo kelio šviesa.

Po šv. Mišių bazilikos viduje buvo giedami Kalvarijos kryžiaus kelio kalnai, aplankant Kryžiaus kelio stotis apmąstoma Kristaus kančia, o einančiuosius šiuo Kryžiaus keliu kiekvienoje stotyje Telšių ganytojas laimino šv. Kryžiaus relikvija. Po pietų Telšių vyskupo V. Borisevičiaus kunigų seminarijos parengiamojo kurso patalpose iškilmių dalyviai buvo pakviesti į jiems skirtą konferenciją.

Šiauliuose

Vasario 2 d. 18 val. Šiaulių katedroje ganytojas Eugenijus Bartulis kartu su visa Bažnyčios bendruomene ypatingu būdu dėkojo Dievui už pašvęstuosius asmenis. Šiaulių vyskupijoje veikia aštuonios – penkios moterų ir trys vyrų – vienuolijos. „Su dideliu dėkingumu žvelgiu į žmones, kurie atsiskaitę asmeninio gyvenimo užsidaro vienuolyno celėse, trokšdami patys priartėti prie Viešpaties ir kitus priartinti“, – sakė vyskupas pamokslo metu.

Šv. Mišių pabaigoje arkiv. S. Tamkevičius pašventino malonėmis garsėjančio Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo kopiją. Palydėdamas jį į piligriminę kelionę palinkėjo parapijoms tikro dvasinio atsinaujinimo paveikslo lankymosi metu ir visu pasirėngimo Šiluvos jubiliejui laikotarpiu.

Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslus arkivyskupas padovanojo naujai išventintiems kunigams. Kaip dvasinės vienybės ženklas jie taip pat buvo padovanoti arkivyskupijos institucijoms: ganytojas įteikė paveikslus Katechetikos, Šeimos, Jaunimo ir Evangelizacijos centrų bei *Caritas* darbuotojams. Pašventintas Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas išlydėtas į Raudondvario bažnyčią.

-kasp-

Lietuvos *Caritas* atstovė viešėjo Suomijoje

Sausio 29–30 d. Lietuvos *Caritas* projekto „Pagalba prekybos moterimis ir prostitucijos aukoms“ vadovė Kristina Mišininė Suomijos parlamento socialdemokratų ir žaliųjų frakcijų kvietimu dalyvavo šios šalies įstatymų leidėjų surengtuose klausymuose ir diskusijoje apie grėsmingai plintančią prekybą žmonėmis ir priverstinę prostituciją Šiaurės šalyse, Baltijos valstybėse ir Šiaurės Vakarų Rusijoje (kaimyninis Suomijai Peterburgo regionas). Klausymuose taip pat dalyvavo Šiaurės Šalių Tarybos – Švedijos, Danijos, Norvegijos, Islandijos, Grenlandijos – parlamentų delegatai bei teisininkė iš Sankt-Peterburgo.

Kristina Mišininė pristatė Lietuvos *Caritas* teikiamos pagalbos nukentėjusioms moterims patirtį, teises bei socialines tendencijas mūsų šalyje iš pradžių Suomijos parlamento frakcijų darbo grupėse, po to bendrame parlamento posėdyje. Suomijos parlamentarai pripažino, kad iki šiol neįvertino organizuoto nusikalstamumo keliamos grėsmės įtraukiant moteris į prostituciją ir nepakankamai priešinosi šiai moderniajai vergijai atitinkamų įstatymų priėmimu. Jie aukštai įvertino Lietuvos *Caritas* darbuotojos įžvalgą teikiant juridinę, socialinę ir moralinę paramą *trafficking* aukoms, bendradarbiaujant su teisėsaugos institucijomis Lietuvoje ir užsienyje.

Helsinkyje K. Mišininė taip pat susitiko su Suomijos *Caritas* bendradarbe Maila Berchtold. Suomijos *Caritas* or-

ganizacija, kaip katalikų mažumos organizacija liuteroniškoje valstybėje, daugiausia teikia pagalbą Trečiojo pasaulio šalyse, naudodama įvairioms plėtros programoms vyriausybės skiriamas lėšas, pvz., Lotynų Amerikoje, Ugandoje (Rytų Afrika) ir t. t. Viešnia iš Lietuvos mėgino atkreipti kolegijų dėmesį, kad „Uganda yra čia pat, už kelių kvartalų, kur suteneriai masiškai pardavinėja merginas iš Estijos ir Peterburgo, ir reiktų galvoti, kaip galėtume tai sustabdyti“.

Susitarta dėl Suomijos *Caritas* darbuotojų vizito į Lietuvą susipažinti su lietuvių darbo metodais, pasisemti patirties.

-Ici-

Dvišalės komisijos posėdis

Sausio 23 d. įvyko Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos dvišalės nuolatinės komisijos posėdis. Tokios komisijos sudarymas ir jos kompetencijai priskiriamos sritys numatytos 2000 m. gegužės 5 d. pasirašytoje tarpvalstybinėje Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos sutartyje dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje. Komisijai pirmininkauja kultūros ministras J. Jučas ir kardinolas A. J. Bačkis.

Komisijos posėdyje buvo svarstomas minėtoje sutartyje numatytų nekilnojamojų ir kilnojamųjų kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo darbų ir valstybės paramai gauti prioritетinių darbų 2007 m. sąrašas. Šiais metais valstybės biudžete šių vertybių restauravimui ir konservavimui numatoma skirti 7 milijonus litų.

Nors lėšos, skiriamos Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos sutartyje numatytiems darbams įgyvendinti, didėja, tačiau poreikis išlieka dar didesnis. Kultūros ministras J. Jučas atkreipė komisijos narių dėmesį į tai, kad būtina ieškoti sprendimų dėl tokių objektų kaip Pažaislio vienuolynas, Vilniaus dominikonų bažnyčios vargonai ar Vilniaus bernardinų vienuolyno restauravimo.

Įvertinus Bažnyčios atstovų pateiktus pasiūlymus ir iki šiol vykdytus tęstinius darbus, į prioritетinį sąrašą įtraukta penkios dešimtys objektų. Kultūros paveldo departamentui atlikus patikslinimus, patvirtinto sąrašo pagrindu bus pradėta įgyvendinti restauravimo ir konservavimo darbų programa.

Kitas posėdyje svarstytas aktualus klausimas – tai kilnojamųjų kultūros verty-

Kaip ypatingus pašvęstojo gyvenimo asmenis, ganytojas paminėjo šventąją Kūdikielio Jėzaus Teresę ir Motiną Teresę iš Kalkutos. „Jų pašaukimas buvo mylėti taip, kaip dar niekas žemėje nemylėjo“, – kalbėjo vyskupas.

-kasp, kasab, irat-

Kauno arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Sausio 30 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje surengtas arkivyskupijos kunigų susirinkimas, kuriam vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Daugiausia dėmesio buvo skirta artėjančiam Švč. Mergelės Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui. Ganytojas dvasininkus išsamiai supažindino su pasirengimo šiam Jubiliejui programa; ja siekiama išreikšti dėkingumą Dievo Motinai už jos malones Lietuvos žmonėms ir atnaujinti tikėjimą bei krikščioniškąjį gyvenimą. Ganytojas paragino kunigus labai aktyviai prisidėti, kad ši programa per dvejus pasirengimo Jubiliejui metus iki 2008-ųjų rudens visiems arkivyskupijos tikintiesiems taptų „kelione per mūsų krikščioniško tikėjimo ir gyvenimo slėpinių, sujungianti visus draugėn ir kviečianti garbinti vienatinį Dievo Sūnų, tapusį Marijos Sūnumi“.

Didžiausiu arkivyskupijos parapijų klebonų ir visų kunigų rūpesčiu bei sielovados prioritetu minimu laikotarpiu turi būti Eucharistijos slėpinių šventimas, taip pat pamaldumo Dievo Motinai Marijai puoselėjimas. Daug dėmesio numatoma skirti parapinei katechezei, dėti pastangų ugdant veiklią artimo meilę, šeimų krikščionišką gyvenimą, dvasinius pašaukimus ir blaivų gyvenimo būdą, puoselėjant gyvybės kultūrą. Skelbiant ir liudijant M. Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje žinią pasirengimo laikotarpiu ir vėliau švenčiant Jubiliejų siekiama ugdyti krikščionišką sąmoningumą rengiantis ir priimant sakramentus, skatinti Šventojo Rašto skaitymą, sekmadienio šventimą, maldingumo ugdymą ir kt.

Pasirengimas vyks trimis lygmenimis: parapijose, dekanatuose ir arkivyskupijos mastu, nes siekiama, kad Švenčiausiosios Mergelės Marijos malonių gausa paliestų kuo daugiau tikinčiųjų. Pasirengimas Jubiliejui turėtų kuo plačiausiai įtraukti tikinčiuosius parapijose: čia numatyta steigti grupes, kurios ruoš parapijos pasirengimo programas, švenčių bei renginių kalendorių; koordinuos parapijos pasirengimą ir dalyvavimą arkivyskupijos renginiuose ir Jubilėjaus šventėje Šiluvoje. Pasirengimo laikotarpiu iš parapijos į parapiją keliaus Kauno arkikatedroje bazilikoje vasario 4 d. pašventinta Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslo kopija. Kunigai supažindinti su šio paveikslo sutikimo ir išlydėjimo liturgija, iškilmingu sekmadienio Eucharistijos šventimu. Ganytojas atkreipė dėmesį, jog paveikslo apsilankymo dienos yra svarbus pasirengimo Jubiliejui parapijoje akcentas, tam būtina tinkamai pasiruošti. 2007 m. birželio 9–10 d. visose parapijose bus iškilmingai švenčiama Eucharistijos šventė – Dievo Kūno ir Kraujo (Devintinių) liturginė iškilmė.

Pasirengimas vyks ir dekanatų lygmeniu. Dekanatų komitetai rengs dekanatų Eucharistinius kongresus, organizuos paveikslo piligriminę kelionę po parapijas bei dekanato tikinčiųjų piligriminę kelionę į Šiluvą kiekvieno mėnesio 13 d., numatys gaires, kaip bus dalyvaujama Šiluvoje švenčiant Šilinių atlaidus.

Dvasininkai pakviesti burti tikinčiuosius aktyviai dalyvauti arkivyskupijos renginiuose ir šventėse: Mariologiniame kongrese Kaune ir Šiluvoje 2007 m., Eucharistiniame kongrese Kaune ir Šiluvoje 2008 m., Šeimos ir Jaunimo šventėse 2007 ir 2008 m. Šiluvoje ir arkivyskupijos piligriminiuose žygiuose. Pasirengimo laikotarpiu tikimasi glaudaus parapijų pasirengimo grupių, dekanatų komitetų, arkivyskupijos pasirengimo komiteto, bažnytinių institucijų ir visų dvasininkų bendradarbiavimo. Kaip įprasta tokiuose susirinkimuose, arkiv. S. Tamkevičius atsakė į kunigų klausimus. Daugiau

dėmesio skirta diskusijoms dėl vaikų dalyvavimo šv. Mišiose bei jų palaiminimo. Kunigų susirinkimas užbaigtas malda ir agape. -kasp-

Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas pradėjo piligriminę kelionę

2008 m. Kauno arkivyskupija ir visa Lietuva švęs Švč. Mergelės Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų. Prieš keturis šimtmečius apsi-reiškusi Šiluvoje, Dievo Motina nuolat savo užtarimu teikia Lietuvos žmonėms gau-sių malonių. Jausdama dėkingumą Marijai ir atsakomybę už savo laikmetį, Kauno arkivyskupija pradėjo dvejų metų pasirengimo Jubiliejui programą (žr. <http://kaunas.lcn.lt/siluvai400/>). Per šiuos metus bus siekiama išryš-kinti Švč. M. Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje įvykį ir jo svarbą mūsų gyvenime, atnaujinti tikėjimą, apsi-reiškimo šviesai atverti visus geros valios žmones. Vienas iš pasirengimo akcentų – stebuklingojo Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslu kopijos piligriminė kelionė po arkivyskupijos dekanatus ir parapijas nuo 2007 vasario 4 d. iki 2008 rugpjūčio 30 d.

Vasario 4 d. 12 val. Kauno arkikatedroje bazilikoje šv. Mišių pabaigoje arki-vyskupo Sigitto Tamkevičiaus pašventinta Šiluvos Dievo Motinos su Kūdi-kiu paveikslu kopija pasiekė pirmąją piligriminės kelionės Kauno arkivys-kupijoje vietą – Raudondvarį. Vidudienį prie Raudondvario bažnyčios šven-toriaus vartų jį sutiko klebonas dekanas kun. Augustinas Paulauskas, į iš-kilmės atvykę kaimyninių parapijų klebonai bei gausiai susirinkę parapijos tikintieji. Skambant giesmei *Marija, Marija* paveikslas atneštas į papuoštą bažnyčią ir pastatytas šalia didžiojo altoriaus iš anksto parengtoje vietoje.

Paveikslu apsilankymo proga į parapiją atvykęs vyskupas augziliaras dr. Jonas Ivanauskas vadovavo iškilmingai Eucharistijos liturgijai; konceleb-ravo mons. Adolfas Grušas, klebonas kun. A. Paulauskas ir kiti dvasinin-kai. Giedojo bažnyčios choras.

Homiliją sakęs vysk. J. Ivanauskas pasveikino visus pamaldų dalyvius ir nuoširdžiai pasidžiaugė neeiliniu dvasinio gyvenimo įvykiu. „Šiandienos žmogaus gyvenimas, kaip ir Evangelijos laikais, dažnai būna paženklintas nesėkmingos, kaip Jėzaus mokinių kitados, žvejybos“, – sakė ganytojas pri-mindamas, kiek daug pastangų reikia įdėti kuriant šeimos gyvenimą, įvai-riose kitose srityse, taip pat saugant savo tikėjimą. Vysk. J. Ivanauskas pa-brėžė, jog pasirengimo Šiluvos jubiliejui laikotarpis suteikia proga ir gali-mybę iš esmės pažvelgti į savo gyvenimą, pasvarstyti, kokią vietą jame už-ima tikrosios vertybės ir svarbiausia – Kristus, į kurį parodė Šiluvos Dievo Motina: kaip jis sutinkamas švenčiant Eucharistiją, skaitant Šventąjį Raštą ar tiesiog gyvenant su žmonėmis. „Švč. M. Marija ateina į jūsų parapiją su motiniška meile, neša džiaugsmą, kurio reikia jūsų vaikams, šeimoms, dar-bovietėms, visai parapijos bendruomenei“, – kalbėjo ganytojas ir kvietė visą paveikslu lankymosi savaitę švęsti Eucharistiją, adoruoti Švč. Sakramentą, priimti Atgailos sakramentą, skaityti Šventąjį Raštą ir patirti ypatingą Die-vo malonių gausą Marijai užtariant.

Po Mišių menotyrininkė dr. Rima Valinčiūtė papasakojo apie stebuklingu laikomą Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslą, jo meninį įtaigumą, restauravi-mo istoriją. Paskui vyko adoracija prie išstatyto Švenčiausiojo Sakramento.

Iki kovo 31 d. malonėmis garsėjantis paveikslas po vieną savaitę viešės dvylikoje Kauno II dekanato parapijų. Kartu su paveikslu po parapijas ke-liauja knyga, kurioje aprašomas paveikslu apsilankymas ir pasirašo iškil-mių dalyviai. Pašventinus daugiau šio paveikslu kopijų, parapijų tikintieji galės priimti jį savo namuose, jo viešnagės metu ypač palaikydami juose rimtį, tarpusavio bendravimo darną, melddamiesi įvairiomis asmeninėmis ir Bažnyčios intencijomis. -kasp-

bių gražinimas. Komisija nutarė siūlyti ministrui, remiantis Katalikų Bažnyčios nuosavybės teisės į kilnojamasias kul-tūros vertybes atkūrimo įstatymu, atkurti Bažnyčiai nuosavybės teises į 112 ob-jektų. Visi šie Lietuvos dailės muziejaus fondams priklausantys daiktai yra Vil-niaus arkikatedros bazilikos interjero dalis ir šiuo metu yra pačioje baziliko-je. Visos vertybės prieš perduodant bus įtrauktos į Kultūros vertybių registrą.

-Irvi-

Kauno arkivyskupijos katechetų posėdis

Sausio 17 d. Kauno arkivyskupijos ka-techetikos centre vyko išplėstinis po-sėdis. Jame, pasibaigus dvejų metų kadencijai, prisistatė ir mintimis bei planais apie savo indėlį į tikybos mo-kymą pasidalijo naujai išrinkti tikybos mokytojų Metodinės tarybos ir meto-dinių centrų vadovai. Beveik trečdaliu atnaujintos tarybos nariai bei nauji centrų vadovai buvo išrinkti parapijo-se, kur veikia metodiniai centrai, glo-bojami parapijų klebonų ir savo veik-loje vienijantys visus tikybos mokyto-jus. Kaip ir kitos švietimo sistemoje vei-kiančios įvairių mokymo dalykų tary-bos, arkivyskupijos Metodinė taryba domėsis tikybos mokymo metodiniais aspektais, teiks metodinę pagalbą, rū-pinsis priemonių leidyba ir kt. Tarybos pirmininke trečią kartą išrinkta Kate-chetikos centro metodininkė, tikybos mokytoja metodininkė Aldona Girinin-kienė. Posėdyje apsvarstyti ir nauji ta-rybos bei metodinių centrų veiklos nuostatai; jame dalyvavo ir prisistatė naujasis Katechetikos centro vadovas Artūras Lukaševičius.

Rengiantis Švč. M. Marijos apsi-reiškimo Šiluvoje 400 metų jubiliejui, posė-dyje svarstyta, kaip šią žinią perteikti mokiniams bei mokyklų bendruome-nėms bei įsitraukti į bendrąją arkivys-kupijos pasirengimo Jubiliejui progra-mą. Visi metodiniai centrai trims am-žiaus grupėms (pradinės klasės, V–VIII ir IX–XII klasės) rengs išplėstinius pa-mokų planus bei renginių scenarijus: jais nuo 2007 metų rudens galės pasi-naudoti visi arkivyskupijos mokytojai.

Bendradarbiaujant su Kauno m. švie-timo ir ugdymo skyriumi numatoma leisti knygelę su tikybos pamokų pla-nais bei geriausiai pavykusių pamo-kos dalių aprašymais. Tikybos moky-tojai pakviesti dalytis joje savo geriau-sia patirtimi. Diskutuota apie videote-kos plėtimo galimybes, dalytasi nuo-

monėmis, kaip išvengti jos nuostolių. Katechetikos centro vadovo pavaduotoja Jolanta Jančiukienė pakvietė mokytojus tobulinti savo kvalifikaciją, rengtis atestacijai ir dalyvauti numatomoje dalyko įskaitoje kovo mėn.

-kasp-

Seminaras tikybos mokytojams

Sausio 19 d. Kauno pedagogų kvalifikacijos centre dorinio ugdymo mokytojai dalyvavo Kauno arkivyskupijos katechetikos centro surengtame kvalifikaciniame seminare „Informacinių ir komunikacinių technologijų panaudojimas dorinio ugdymo pamokose“. Seminarą vedė ilgametę tikybos mokytoja patirtį turinti šio dalyko mokytoja ekspertė Danutė Borutienė.

24 tikybos ir etikos mokytojams prelegetė atskleidė būdus, kaip *Power Point* programa parengti metodinę medžiagą darbui pamokoje ir ją pristatyti. D. Borutienė nuoširdžiai pasidalijo savo patirtimi ir sukaupta medžiaga (dalis jos parengta kartu su mokiniais – Kauno apskrities specialiosios internatinės mokyklos auklėtiniais). Seminaro dalyviai sužinojo, kaip įdomiai ir šiuolaikiškai pasitelkus kompiuterius pamokose galima pristatyti įvairias temas bei sąvokas (pvz., papasakoti apie save, pristatyti savo mokyklą, aptarti meilės temą ir kt.). Be šių, 7–12 klasių mokiniams skirtų projektų, seminare aptartos Biblijos personažų spalvinimo galimybės su *MS Paint* pradinukams. D. Borutienė supažindino su edukacinėmis svetainėmis, kuriose galima rasti medžiagos rengiantis pamokoms, mokė, kaip naudotis internetine paieška.

Tikybos mokytoja ekspertė D. Borutienė pati yra parengusi pateiktis įvairiomis tikybos programos temomis. Visas pateiktųjų ciklas skirtas atskiriems sakramentams, jomis galima praturtinti pažintį su pasaulio religijomis tikybos pamokose ar šiuolaikiškai pristatyti lytiškumo ugdymo klausimus.

-kasp-

Seminaras savanoriams

Lygiai prieš metus, 2006 m. sausį, Panevėžio sielovados centre vyko pirmieji „Pažink save“ programos apmokymai. Juos organizavo jungtinė Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Lietuvos šeimos centrų komanda. Po šio seminaro susibūrusi savanorių grupė pareiškė norą įgyvendinti šią programą

Telšių vyskupijos kunigų susirinkimas

Sausio 25 d. Telšių vyskupo V. Borisevičiaus kunigų seminarijos didžiojoje auloje surengtas eilinis kunigų ugdymo susirinkimas, kurį Telšių vyskupas J. Boruta SJ pradėjo malda. Konferencijoje Telšių ganytojas aptarė svarbius einamuosius vyskupijos klausimus. Kunigams pristatyta nauja parapišė bažnyčiose suteikiamų atlaidų ir Apaštališkosios penitenciarijos nustatyta jų patvirtinimo tvarka. Taip pat aptarti vyskupijos bažnyčių remontų klausimai ir kiti svarbūs reikalai.

Po konferencijos kunigai rinkosi į Telšių katedrą, kur buvo aukojamos šv. Mišios. Joms vadovavo ir pamokslą jų metu pasakė Telšių ganytojas. Vyskupas priminė, jog ką tik pasibaigusi Maldos už krikščionių vienybę savaitė apėmė dvi temas, du kvietimus krikščioniškos Bažnyčios ir žmonėms – melstis ir kartu siekti krikščioniškos vienybės bei vienytis atsiliepiant į žmogiškąją kančią. Šios dvi atsakomybės yra glaudžiai susipynusios. Maldos už krikščionių vienybę savaitės tema „Jis daro, kad kurtieji girdi ir nebyliai kalba“ (*Mk 7, 37*) atkreiptas dėmesys į Pietų Afrikos valstybėje vyraujančias blygybes – ŽIV / AIDS epidemijos plitimą ir didžiulį atotrūkį tarp turtingųjų ir skurdžiai gyvenančiųjų. Ši problema aktuali ne tik Pietų Afrikoje, bet ir Europoje, taip pat Lietuvoje. Vyskupas kalbėjo apie mūsų krašte išsigalėjusį alkoholizmą. Šią problemą, pasak vyskupo, sunku spręsti dėl žmonių abejingumo. Dažnas krikščionis linkęs šia liga sergantį žmogų pasmerkti, pašiepti, atstumti, o ne kaip nors jam padėti iš šios bėdos išsikapstyti. Ganytojas sakė, jog krikščionys turi vienytis ir padėti vieni kitiems. Per pagalbą artimui ir turi pasireikšti krikščionių vienybė, kurios nuolat meldžiame. Baigdamas vyskupas visus šv. Mišių dalyvius kvietė būti tikrais Jėzaus Kristaus pradėtos misijos tęsėjais, o ne tik jo žodžio klausytojais.

Po iškilmingų šv. Mišių Telšių vyskupui J. Borutai SJ penktųjų ingreso į Telšių katedrą metinių proga kunigų vardu sveikinimo žodį tarė Varnių klebonas kan. Jonas Petrauskis. Sveikindamas Telšių ganytoją kanauninkas priminė vyskupo J. Borutos SJ per šį laikotarpį nuveiktus didelius darbus ir linkėjo toliau sėkmingai vadovauti Telšių vyskupijai. Telšių miesto bendruomenės vardu vyskupą sveikino Telšių miesto meras Vytautas Urbonavičius, sėkmės ir gausios Dievo palaimos ganytojui linkėjo seminaristai, o sveikinimų pabaigoje sugiedota *Ilgiausių metų!*

-kasab-

Atsinaujinimo diena Kaune

Vasario 4 d. į atsinaujinimo dieną „Pasitikėjimo piligrimystė drauge – džiaugsmingai, paprastai, gailestingai“, vykusią Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje salėje, susirinko apie tūkstantis jaunų ir vyresnio amžiaus žmonių iš įvairių šalies kampelių. Salė buvo pilnutėlė, ne visiems užteko sėdimų vietų. Šioje atsinaujinimo dienoje toliau tęstas 2001 m. pradėtas susipažinimo su įvairių Bažnyčios bendruomenių bei vienuolių puoselėjama dvasingumo keliais ciklas.

Atsinaujinimo dieną rengė katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“ drauge su Taizė bendruomenės broliais bei bičiuliais. Konferencijas vedė du Taizė broliai: lietuvius Taizė bendruomenėje priimančias br. Robas ir pirmą kartą Lietuvoje lankęsis br. Jean Marie, viena savo giminės šaka trečiosios kartos JAV lietuvių išveivų palikuonis. Renginio pradžioje visi giedojo Taizė giesmes ir malda dėkojo Dievui už bendruomenės įkūrėją brolių Roger. Brolis Jean-Marie, beje, vienas iš Taizė giesmių kūrėjų, paaikšino giedojimo reikšmę: „Taizė giesmių intencija – padėti melstis. Kadangi giesmės lengvai įsimenamos, nes yra vos kelių žodžių bei paprastos melodijos, jos gali po truputį leisti į mūsų širdį.“ Atsinaujinimo dienos programa buvo grįsta brolio Roger jaunystėje patirtomis išvalgomis, tapusiomis Taizė bendruo-

menės regula: išgyventi Evangelijos palaiminimus džiaugsmo, paprastumo bei gailestingumo dvasia.

Pirmosios konferencijos „Džiaugsmas“ prelegentas brolis Jean-Marie atkreipė dėmesį į tai, kad Evangelijos palaiminimai skelbiami esamuoju, o ne būsimuoju laiku. Todėl džiaugsmas yra neatsiejamas nuo dabarties gyvenimo. Remdamasis kūdikiško džiaugsmo pavyzdžiu br. Jean Marie atskleidė, kad džiaugsmo esmė – suvokimas bei atradimas, kad esame mylimi ir galime mylėti. Išaugus iš kūdikio amžiaus svarbu angažuotis gyventi ne paisant sunkumų, nors nejaučiant, tačiau tikint, jog esame mylimi.

Brolis Robas pasidalijo Jėzaus prisikėlimo suvokimu, naujai išgyventu pirmąkart atsidūrus Taizé bendruomenėje. Konferencijoje „Paprastumas“ jis kalbėjo apie Taizé bendruomenei būdingą mobilumą, lankstumą, nušviečiantį gyvenimą paprastu grožiu. Jis priminė Jėzaus gimimo istoriją: nuo amžių numatytas Dievo planas vyko prisitaikant prie paprastų kasdienos sąlygų. Kalėdų istorija moko, jog „į įvykių turime įžengti, kaip Dievas nori, o ne kaip mes įsivaizduojame“. Laikinumas bei lankstumas ženklina Taizé bendruomenės gyvenimą, siekiant „ne įsitvirtinti, o palikti erdvės pokyčiams“. Prelegentas paprastumą siejo su nuostaba – iš širdies, o ne iš proto kylančia išmintimi. Jis kvietė supaprastinti savo gyvenimą ir puoselėti širdies atlaidumą visiems, atsispiriant vartotojiškos visuomenės madoms. Turėtume savęs paklausti, kas išgriozdintina iš mūsų gyvenimo, kad liktume laisvi: „paprastumas suteikia galimybę iš širdies gyventi Dievo duotą gyvenimą“.

Apie Taizé bendruomenėje išgyventus pokyčius liudijo Petrašiūnų parapijos jaunuoliai. Mantas sakė ten meldęsis, kaip prašė mama, už alkoholi vartojantį, todėl nemėgstamą tėvą. Būdamas Taizé jis suvokė, jog tėvas priimtinas, koks yra. Grįžęs vaikinai tėvą rado pasikeitusį – atsisakiusį blogo įpročio, įnikusį į stebėtino grožio meistrybę. Linas teigė Taizé išmokęs pasitikėti kitais, tolerancijos, nutilti, melstis („nebūtinai sudėjus rankas“). Agnė pasakojo, kaip Taizé pamaldos padėjo rasti jai vietą parapijos gyvenime.

Trečiojoje konferencijoje „Gailestingumas“ kalbėjo abu Taizé broliai. Brolis Jean Marie nurodė, jog ši sąvoka, palyginti su jau aptartomis, sunkiau apibrėžiama. Br. Jean-Marie, prisiminęs brolio Roger poelgį su prasakaltusiais našlaičiais, apibendrino, jog gailestingumas – ne tik žodžiai, bet ir darbai. Gailestingumą išgyvename pranašo Ezekielio knygoje pažadėta kūnine širdimi, duota vietoj akmeninės širdies. Gailestingumą puoselėjame savo, t. y. „kūnine“, širdimi, o ne pamėgdžiodami kitus.

Brolis Robas apie gailestingumą kalbėjo Evangelijos palyginimu apie sūnų palaidūną ir jo tėvą – nepaliaujamai laukiantį, be išlygų mylintį, gailestingą. „Gailestingumas – tai nesiliaujančios meilės varomoji jėga, verčianti bėgti pas sūnų ir jį apkabinti. Toks gailestingumas nėra tik žodžiai: jis veiklus – sukuria kažką naują, net iš to, kas bloga.“ Dievo gailestingumo negalime nusipelnyti – jis priimtinas kaip dovana; Viešpats mus myli ir netobulus, silpnus. Broliui Robui pakvietus, malda ir giesmėmis, kaip įprasta Taizé, buvo švenčiamas Dievo gailestingumas.

Po pietų atsinaujinimo dienos dalyviai galėjo pasirinkti vieną iš keturių darbo grupių. Pirmajai darbo grupei „Apie Taizé bendruomenę ir jaunimo susitikimus“ vadovavo pasiruošimo piligrimystei centrų atstovai. Antrojoje „Malda – bendrystės su Dievu ir žmonėmis augimo kelias“ brolis Jean-Marie pasakojo, kaip meldžiamasi Taizé bendruomenėje. Darbo grupėje „Kaip atpažinti Viešpaties pašaukimą“ brolis Robas sakė, kad Dievas, mus šaukdamas, pasinaudoja ir mūsų dovanomis, ir silpnumu. Mūsų vidinės tuštumos ir vienišumo sukeltas troškimas gali tapti Dievui atviromis durimis. Tačiau negatyvus susitelkimas į savo nepajėgumą, lyginimasis su kitais nepadaeda suvokti pašaukimo.

Panevėžio vyskupijos šeimos centre. „Pažink save“ programos senbuviai padedami, jie pasirėngė ir sėkmingai įgyvendino šią programą jaunimui.

Šių metų sausio 26–28 d. Truskavoje vyko antrasis jaunimo lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai programos „Pažink save“ savanorių rengimo seminaras. Jį organizavo Panevėžio vyskupijos ir Lietuvos šeimos centrai. Pagrindinį organizacinį darbą atliko Panevėžio vyskupijos šeimos centro savanoriai. Dauguma jų vedė ir šiuos apmokymus.

Seminare dalyvavo 32 savanoriai. Jų aktyvus įsitraukimas ir dalyvavimas rodo programoje gvildenanų temų jaunimui svarbą. Aktualiausias, kaip ir buvo tikėtasi, pasirodė meilės, draugystės, lytiškumo, gyvybės ir pan. temos. Šeštadienio popietę ėmus apie tai kalbėti, klausimai ir diskusijos tęsėsi iki vėlaus vakaro. Viso renginio metu tvyro draugiška ir pakili nuotaika. Panevėžio vyskupijos šeimos centras džiaugiasi naujais savanoriais, pasiryžusiais tęsti šią programą.

Lietuvos šeimos centas, eksperimento būdu pradėjęs įgyvendinti „Pažink save“ programą Panevėžyje, ateityje sieks, kad ši programa būtų įgyvendinama ir kitų vyskupijų šeimos centruose.

-smatul-

Studentų rekolekcijos ir seminaras Kulautuvoje

Sausio 29–31 d., prieš pradėdami pavasario semestrą, Katalikų teologijos fakulteto VDU studentai jėzuitų rekolekcijų namuose Kulautuvoje susirinko susikaupti Viešpaties akivaizdoje, pasvarstyti apie savo kaip teologo ar religijos studijų specialisto pašaukimą ir aptarti fakulteto aktualijų.

Pirmoji diena buvo skirta savo gyvenimo kelio peržvalgai: t. Stasys Kazėnas SJ vedė meditaciją apie gyvenimą kaip tekančią upę ir aukėjo šv. Mišias.

Antrąją dieną organizuotas seminaras apie teologiją kaip pašaukimą ir darbo Bažnyčioje perspektyvas. Kartu su KTF prodekanu dr. Benu Ulevičiumi studentai svarstė universitetinių studijų tikslus. Buvo atkreiptas dėmesys, jog universitetas ne tik teikia žinias, bet ir leidžia jaunam žmogui išsiugdyti pasaulėžiūrą, padedančią orientuotis pluralistinėje visuomenėje ir nepasi-

duoti reliatyvizmo bei stereotipų dikta-
tui. KTF dėstytojas dr. Artūras Lukaše-
vičius pristatė darbo Bažnyčioje da-
bartines galimybes, o studentai gru-
pelėse pasidalijo savo ateities lūkes-
čiais ir nuogaštavimais.

Trečiają dieną buvo kalbama apie fa-
kultetą: siūlomos studentiškos veiklos
idėjos, raginama kurti fakulteto tradi-
cijas, gaivinti bendruomeninės maldos
gyvenimą.

-mb-

Kaišiadorių vyskupijos šeimų susitikimas Kaišiadoryse

Sausio 28 d. Kaišiadoryse šios vysku-
pijos šeimos centras surengė šeimų
susitikimą tema „Vakarai su šeima“.
Renginys prasidėjo katedroje šv. Mi-
šiomis, kurias celebravo Kaišiadorių
vyskupas J. Matulaitis. Šia proga po
šv. Mišių vyskupas įteikė Kaišiadorių
vyskupijos šeimos centro ilgametei va-
dovei gyd. Marytei Bagdonienei Apaš-
talų Sosto jai suteiktą popiežiaus Be-
nedikto XVI kryžiaus ženklą „Už Baž-
nyčią ir Popiežių“. Toks apdovanoji-
mas Kaišiadorių vyskupijoje įteikia-
mas pirmą kartą.

Po to renginio dalyviai susibūrė Kai-
šiadorių vyskupijos sielovados centro
konferencijų salėje. Įžangos žodį ta-
ręs vyskupas J. Matulaitis pabrėžė tai-
kos, susitaikymo svarbą nūdienos šei-
mose. Vyskupas pasakojo, kaip kaž-
kada lankėsi Asyžiuje, šv. Pranciškaus
mieste, ir jo palaidojimo vietoje paste-
bėjo užrašą: „Kur Dievas, ten ir taika“.
„Ši mintis, – pabrėžė vyskupas, – yra
pamatinė sprendžiant nūdienos šei-
mų, ypač krikščionių šeimų, krizes ir
kitas problemas.“ Vyskupo generalvi-
karas kun. dr. A. Jurevičius visų susi-
būrusiųjų dėmesį atkreipė į meilės
svarbą šeimoje.

Vėliau kalbėjusi Lietuvos šeimos cen-
tro direktorė Vijoleta Valantiejutė at-
kreipė dėmesį į svarbias šeimos gy-
venimui detales: šeimoje reikia viską
derinti tarpusavyje, bendraujant labai
svarbu suprasti vienas kitą, nebijoti pa-
sikliauti jausmais, nepaskęsti vien dis-
kusijose, stengtis nepertraukti artimo,
bet išklausti.

Susitikime liudiję Česlovas ir Erika
Krikščiūnai, aktyvūs Kaišiadorių para-
pjiiečiai, pasidalijo tikėjimo patirtimi
šeimos gyvenime, ypač auklėjant vai-
kus, sprendžiant šeimos tarpusavio
klausimus, akcentavo tradicinių, nekin-

Pokalbį apie krikščionių bendradarbiavimą darbo grupėje „Net per dyku-
mą tiesiu keliu, net tyruose atveriu upes...“ (Iz 43, 19) vedė skirtingų krikš-
čioniškųjų konfesijų dvasininkai: katalikų kunigas Kęstutis Rugevičius ir
evangelikų liuteronų kunigas Saulius Juozaitis. Beje, Vytauto bažnyčioje
ir kaimynystėje esančioje Kauno evangelikų liuteronų parapijoje jau kelio-
lika metų puoselėjami ryšiai su Taizė bendruomene, vyksta pamaldos,
pasirengimo piligrimystei grupių susitikimai.

Įvade į Eucharistijos liturgiją br. Jean-Marie teigė, jog Mišiose Kristus vis iš
naujo mums dovanoja savo gyvenimą. Mišiose mokomės dalytis priimdami,
„tampame vis labiau vienas kūnas su tais, su kuriais dalijamės savo gyveni-
mą“. Brolis Robas šią mintį grindė ikonos „Jėzus su bičiuliu“ komentaru.

Eucharistijos šventimui vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevi-
čius. Ganytojas džiaugėsi ypač gausiai susirinkusiais žmonėmis. Arkivys-
kupas pamoksle atkreipė dėmesį į liturginiuose skaitiniuose besikartojan-
čią pašaukimų temą. Pasak jo, kiekvienas pašaukimas yra „brangus, jei
sąmoningai priimamas“, ir nelaimė, jei žmogus neatsiliepia į Dievo kvietimą.
Ganytojas džiaugėsi Taizė broliais, linkėjo, jog per juos tarp visų krikš-
čioniškų bendruomenių pasklistų broliškumo dvasia. Po Komunijos visų
rankose sužibo išdalytos žvakelės – Kristaus šviesos simbolis. -jkk-

Pastoracinė savaitė Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje

Sausio 12–17 d. Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje vykusios pasto-
racinės savaitės metu klierikai turėjo galimybę susipažinti su įvairiomis
Bažnyčioje veikiančiomis krikščioniškomis bendruomenėmis bei judėjimais.

Sausio 12 d. vyko susitikimas su *Neokatechumeniniu keliu*. Pristatę šio judėjimo
atsiradimo istoriją, jo atstovai asmeniškai paliudijo, kaip pakeitė jų gyvenimą
įsitraukimas į šią bendruomenę. Diena baigta susitikimu su Šv. Damijono
jaunimo maldos grupe. Gausiai atvykę jos nariai labai išradingai prisistatė
bei pakvietė visus kartu bendrai pasimelsti.

Sausio 13 d. rytą Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje lankėsi *Marijos
legiono* atstovai. Jie taip pat papasakojo savo judėjimo atsiradimo istoriją,
aptarė aktualijas ir reiškė ypatingą norą aktyviau įsitraukti į parapijų gy-
venimą ir padėti kunigams sielovadoje. Vėliau seminaristai susitiko su
Kolpingo draugijos atstovais, buvo supažindinti su kun. A. Kolpingo biog-
rafija, jo nuveiktais darbais, draugijos veikla ir apaštalavimo būdais. Tą-
dien susitiko su *Tikėjimo ir šviesos* bendruomene. Jos nariai trumpai pri-
sistatė, padovanojo literatūros apie šią bendruomenę ir pakvietė visus
aktyviai įsitraukti į programą, kurios metu parodyta, kaip organizuojami
bendruomenės susitikimai, kaip vykdoma bendra veikla.

Sausio 15 d. susipažinta su *Šviesos ir gyvenimo* judėjimu. Svečiai supažin-
dino su judėjimo atsiradimo istorija, struktūra, dalijosi bendruomeninio
gyvenimo patirtimi ir vylėsi, kad šis judėjimas išplis ir Lietuvoje.

Sausio 16 d. į Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminariją atvyko fokoliarai.
Susitikimo metu klierikai žiūrėjo trumpą filmą apie Fokoliarų judėjimą ir
turėjo galimybę daugiau sužinoti apie jo struktūrą bei veiklą, užduoti klau-
simų. Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio jaunimas pakvietė semina-
ristus į diskusiją įvairiomis temomis. Svečiai padovanojo ir literatūros apie
šį sąjūdį, jo nuveiktus darbus, veiklos tikslus. Po pietų svečiavėsi *Gyvenimo
ir tikėjimo instituto* darbuotojai seminaristus supažindino su ignaciškuoju
dvasingumu ir savo rengiamais kursais bei ateitininkų judėjimu.

Sausio 17 d. į Šv. Juozapo kunigų seminariją atvykę *Communione e libera-
zione* atstovai kvietė kartu dainuoti, linksmai pabūti, pabendrauti, supa-

žindino su šiuo judėjimu. Tą dieną lankėsi ir *Europos skautai*, kurie pristatė narystę šioje organizacijoje, liudijo savo troškimą skautišku būdu tarnauti ir keisti visuomenę.

Pastoracinės savaitės renginius užbaigė susitikimas su iš Kauno atvykusiais *Pasiruošimo piligrimystei centro* atstovais. Jie parodė trumpą filmą apie Prancūzijoje įsikūrusį Taizė vienuolyną, papasakojo apie savo veiklą, keletas jaunuolių paliudijo, kaip lankymasis šiame centre paveikė jų gyvenimą. Po to svečiai pakvietė seminarijos studentus į seminarijos koplyčioje jų surengtas Taizė pamaldas.

Pastoracinę savaitę pajavairino ir ekskursijos. Vieną pusdienį seminarijos auklėtiniai paskyrė Generolo Juozo Žemaičio Lietuvos karo akademijai aplankyti. Ekskursijos metu kariūnai aprodė mokymo ir pratybų patalpas, bendrabučius, šaudyklą, Ramovę, papasakojo apie karo akademijos gyvenimo ritmą. Po kavos pertraukos, kurios metu seminaristai turėjo galimybę asmeniškai pabendrauti, padiskutuoti su kariūnais, kapelionas R. Butkevičius studentus pasitiko koplyčioje ir trumpai supažindino su savo pastoracine tarnyste šioje akademijoje.

Seminaristai apsilankė ir Šv. Jurgio bažnyčioje bei prie jos esančiame sename vienuolyno pastate, kur apie pusantro šimto metų, iki pat Antrojo pasaulinio karo, buvo įsikūrusi Vilniaus kunigų seminarija (dabar šiose patalpose veikia Knygų rūmai, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos filialas). Čia susipažinta su knygų fondais, išlikusiu seminarijos paveldu bei pačia seminarijos istorija. -mb-

Lietuvos „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenių metinis susitikimas

Vasario 4 d. Šiaulių P. Višinskio viešosios bibliotekos salėje vyko visos Lietuvos „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenių metinis susitikimas.

Katalikų Bažnyčia vasario 2 d. švenčia Kristaus paaukojimo šventę, skelbdama, kad Jėzus tikrąją šviesą apšviečia kiekvieno žmogaus gyvenimą. Tikėjimo teikiama šviesa ir paguoda ypač džiaugiasi nuo 1971 m. įkūrėjo Jean Vanier ir jo talkininkų dėka, po piligriminės kelionės į Marijos šventovę Lurde visuose pasaulio žemynuose paplitusi žmonių, turinčių proto negalią, jų šeimų bei draugų – savanorių talkininkų bendruomenė „Tikėjimas ir šviesa“. Ši bendruomenė Kristaus paaukojimo išskilmingą minėjimą pasirinko kaip savo neformalią šventę ir ją švenčia visiems nariams patogiu laiku. O per visus metus kas mėnesį mažose bendruomenėse organizuojami susitikimai pagal numatytas temas, rengiamos rekolekcijos, maldos vakarai, išvykos, piligriminės kelionės ir vasaros stovyklos.

Šiais metais devynios Lietuvoje veikiančios bendruomenės savo šventės vieta pasirinko Šiaulius, kad džiaugsmingu tikėjimo liudijimu sustiprintų jauniausią įkurtą šiame mieste bendruomenę „Jėzaus draugai“. Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Šiaulių šv. Ignaco Lojolos bažnyčioje. Šv. Mišias aukojo Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, kapelionai Ramūnas Mizgiris OFM, Jacekas Paczenda SDB. Diakonui skaitant Luko evangelijos pasakojimą apie Kristaus paaukojimą, vaikai palydėjo Dievo žodį rūpestingai parengtu vaidinimu. Homilijoje kardinolas, kaip visas Lietuvos „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenės lydintis vyskupas, džiaugėsi matydamas akivaizdų Dievo meilės liudijimą bendruomenėje. Jis sakė, kad Marijos širdį pervėręs kalavijas panašus į tėvų, auginančių neigalius vaikus, skausmą. Kardinolas drąsino visada pasitikėti Dievu, linkėjo ištvermės išbandymuose, atviros širdies silpnajame žmoguje sutinkant patį Viešpatį. Bendruomenės nariai skaitė iš anksto parengtus maldavimus už Bažnyčią, už netikinčius žmones, už Gerardarius, už šeimas, taip pat prie altoriaus nešė atnašas.

tamų vertybių būtinumą šeimoje. Vėliau savo įspūdžius iš praėjusių metų rudenį vykusios katalikiškų šeimų stovyklos Magdeburgo vyskupijoje pasakojo Vidas ir Asta Stalaučinskai. Jie kalbėjo apie vokiečių vaišingumą, dėmesingumą svečiams, minėjo, jog vertybių problema yra palietusi ir šio krašto šeimas. Apibendrindami savo įspūdžius Vidas ir Asta Stalaučinskai pabrėžė, jog tikėjimo dovanojamos vertybės neįkainojamos: „Šeimoje kartu su Kristumi – kur kas lengviau“, – sakė jie.

Pašnekesių pabaigoje Aidmantas ir Judita Bernatoniai, Kaišiadorių vyskupijos šeimos centro savanoriai, aktyvūs Kaišiadorių parapijos nariai, pristatė susibūrimo dalyviams savo parengtą programą „Vakarai su šeima“. Tai šeimų pastiprinimo vadovas savaitiniams šeimoms vakarams. Šios programos tikslas, pasak Bernatonių, skatinti bendravimą tarp šeimos narių, priimti geresnius bendrus šeimyninius sprendimus, parodyti tarpusavio meilę ir supratimą, tinkamai pasidalyti tarp šeimos narių kasdienius darbus, susidoroti su pykčiu, vertinti ir kurti šeimos tradicijas ir t. t. Šioje programoje nemažai laiko taip pat skiriama maldai ir giesmei. Pristatymo pabaigoje kiekvienas šio susitikimo dalyvis galėjo pasiimti programos rašytinę medžiagą, buvo pakviesti mėginti šią programą pritaikyti savo šeimose. Renginyje užbaigtas dalyvavusių renginyje šeimų mažųjų pasirodymais. -agt-

Pamokslininko t. F. Racine'o viešnage

Vasario 1 d., antrosios savo misijos Lietuvoje metu, Kaune lankėsi Švč. Sakramento adoracijos pamokslininkas iš Prancūzijos t. Florionas Racine'as. 2005 m. viešėdamas Lietuvoje, jis skatino pradėti nuolatinę Švč. Sakramento adoraciją.

Kalbėdamas *Marijos radijo* laidoje, t. F. Racine'as pasidalijo su klausytojais mintimis apie tikrąją Bažnyčios turtą – Švč. Sakramentą, jo adoracijos malones, patiriamas atskirų žmonių ir visos bendruomenės. „Iš nuolatinės adoracijos koplyčių trykšta malonės šaltiniai, kurie gelbėja pasaulį“, – sakė misinierius kviesdamas ir drąsindamas įsipareigoti jai, patardamas, kaip prie tabernakulio turėtų būti išgyvenama artuma su Jėzumi.

Vakare Kristaus Prisikėlimo (mažojoje) bažnyčioje kartu su parapijos kle-

bonu dekanu kun. Vytautu Grigaravičiumi bei Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčios rektoriumi kun. Kęstučiu Rugevičiumi t. F. Racine'as koncelebravo šv. Mišias, o joms pasibaigus skaitė paskaitą Švč. Sakramento adoruotojams bei visiems tikintiesiems. Į gausiai susirinkusius vakaro pamaldų dalyvius šv. Mišių pradžioje kreipėsi kun. V. Grigaravičius pabrėžė Eucharistijos svarbą kiekvienam tikinčiajam, paliudijo asmenišką patirtį apie adoracijos vaisius parapijos gyvenimui.

Per pamokslą t. F. Racine'as Eucharistijos slėpinį palygino su šeimos, mylimųjų santykiu: norime būti su tais, kuriuos mylime. Kalbėdamas apie Jėzų Švč. Sakramente kaip jo meilės ženklą žmonėms, pamokslininkas pabrėžė šv. Mišių, priimanamos Komunijos ir Švč. Sakramento adoracijos ryšį: Evangelijos pasakojime Jėzus kvietė savo mokinius naktį nors valandėlę dar su juo pabūti. F. Racine'as priminė Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II troškimą, kad parapijose vyktų nuolatinė adoracija; apie Švč. Sakramento garbinimo svarbą, pasak jo, kalbąs ir popiežius Benediktas XVI.

Po šv. Mišių tęsdamas savo mintis apie nuolatinę Švč. Sakramento adoraciją kaip nepaliaujamą maldos grandinę, valandą su Jėzumi pamokslininkas pavadino šventa – paties Jėzaus pašventinta – valanda, kai galime pasitarnauti tiems, kurie yra nuo jo nutolę ar tą minutę labiausiai reikalingi Viešpaties gailėstingumo, nes jis, o ne mes yra pasaulio gelbėtojas. F. Racine'as kvietė skirti laiko Jėzui, leisti Jėzui kaip ir prieš 2 tūkst. metų atlikti savo misiją – gydyti mus, laiminti ir mylėti.

Į dažniausiai adoruotojų užduodamą klausimą, kaip praleisti valandą Jėzaus artumoje, pamokslininkas atsakė patardamas iš pradžių naudotis Šventojo Rašto apmąstymu, rožinio malda, prašyti M. Marijos užtarimo ir būti tyloje: Jėzus ieško ramios, paklusnios širdies, kad galėtų išlieti savo malones. Misionierius ragino nebijoti įsipareigoti nuolatinei adoracijai – sąmoningai skiriant jai konkrečią valandą ir taip atiduodant Jėzui pirmenybę savo gyvenime, drąsino „eiti ir garbinti dieną ir naktį bei likti jam ištikimiams“.

Tą vakarą vadovaujami ses. Modestos Juršėnaitės SJE nuolatinės adoracijos rengėjai pasiaukojimo malda atnaujino savo pažadą garbinti Jėzų Švč. Sakramente. -kasp-

Džiugioje, šventiškoje P. Višinskio viešosios bibliotekos salėje vykusioje agapėje „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenės kartu su svečiais, pranciškonų vienuolyno naujokais, jėzuitų bendruomenės nariais dalijosi savo suneštomis gėrybėmis. Po agapės visų Lietuvos bendruomenių kapelionas kunigas Jacekas Paszenda SDB kartu su savanore Marina, apsitaisę Jėzaus laikus primenančiais drabužiais, vaizdingai pristatė, koks Jėzus yra brangus ir svarbus visiems žmonėms, kaip jo laukė pranašai ir atėjusį atpažino patys silpniausieji. Po vaizdingo mokymo skirtingose grupelėse šventės dalyviai dalijosi mintimis, kaip pavyksta atpažinti Jėzų pačiame silpniausiam žmogui ir veiksmingai į tai atsiliepti, kaip galima liudyti bendruomeniškumo patirtį Bažnyčioje ir tarp netikinčių žmonių. Skirtingo amžiaus ir krikščioniškos patirties žmonės pasakojo, kaip savo gyvenime sekasi skleisti šviesą, užuot keikus tamsą. Spalvingai apsirengę neįgalūs vaikai bei jų draugai vaidino biblinę Nojaus istoriją. Po vaidinimų šventės dalyviai virš visų susirinkusiųjų iškėlė didelę geltoną saulę, o jos spindulius nutiesė visų bendruomenių atstovams ir dvasiniams vadovams. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis visus pasveikino ir džiaugėsi, kad saulės miestui „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenė atvežė nuostabią saulę. Ji daugeliui bendruomenės narių liudijo viltį, kuri negęsta. Šventės dalyviai 70-mečio proga pasveikino kardinolą Audrį Juozą Bačkį, ganytojui giedojo laiminimo giesmes, įteikė šeimų pasiūtą piligrimo krepšį su visų bendruomenių pavadinimais ir siuvinėta šio judėjimo simbolika. Taip pat visi susirinkusieji kardinolo tarnystę palydėjo malda.

Kaip per „Tikėjimo ir šviesos“ šventes įprasta, visi giedojo giesmes su judesiais, šoko draugystės šoki, vaikai grojo įvairiais muzikos instrumentais. Bendroje maldoje visi su degančiomis žvakėmis rankose prašė jautrios širdies, atvirų akių, rūpestingų rankų, mylinčio žvilgsnio, kad atpažintume Dievą, esantį šalia mūsų, kad liudytume draugystės svarbą ir krikščionišką atvirumą kiekvienam žmogui. Šventė baigėsi „Tikėjimo ir šviesos“ judėjimo malda bei giesme „Tėve, vienyk mus“.

Mirė kunigas jubil. Mykolas Balnys (1921–2007)

Sausio 29 d. mirė Kaišiadorių parapijos altaristas kunigas jubil. Mykolas Balnys. Kun. M. Balnys gimė 1921 m. gegužės 17 d. Antakalnio kaime, Žiežmarių parapijoje (Kaišiadorių r.). Antakalnio kaimo pradžios mokykloje baigęs keturis skyrius mokėsi Kaišiadorių gimnazijoje, kurią baigęs 1940 m. birželio mėn. įstojo į Kauno kunigų seminariją. 1946 m. birželio 17 d. Kauno arkikatedroje vyskupo Kazimiero Paltaroko buvo iššventintas kunigu. Jau naujam kunigui teko atsakingos pareigos – būti Kaišiadorių vyskupo Teofiliaus Matulionio sekretoriumi. Suėmus vysk. T. Matulionį, kun. M. Balnys darbavosi klebonu įvairiose vyskupijos parapijose: Kaišiadoryse, Perlojoje, Suginčiuose, Inturkėje, Jiezne. 1962–1966 m. dirbo Kaišiadorių vyskupijos kurijos kancleriu Vievyje, vėliau – klebonu Butrimonių, Žaslių, Skudutiškio ir Stakliškių parapijose. 1982 m. į Kaišiadoris iš tremties grįžusio vysk. Vincento Sladkevičiaus buvo paskirtas Kaišiadorių vyskupijos kurijos kancleriu. Atsakingų pareigų našta bei sovietų valdžios trukdymai pakenkė kun. M. Balnio sveikatai, todėl 1984 m. jo pačiam prašant vysk. V. Sladkevičiaus atleidžiamas iš kanclerio pareigų ir paskiriamas Videniškių parapijos klebonu. 1992 m. paskiriamas Molėtų dekanato dekanu. Susilpnėjęs sveikatai, 1997 m. pasiprašo į altariją Kaišiadorių parapijoje. Kun. M. Balnys yra buvęs Kaišiadorių vyskupijos tribunolo santuokos ryšio gynėju, vyskupijos Ekonominės tarybos bei Kunigų tarybos nariu.

Kun. M. Balnys buvo pašarvotas Kaišiadorių katedroje, Šv. Juozapo koplyčioje. Sausio 31 d. Kaišiadorių katedroje laidotuvių šv. Mišioms vadovavo Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, koncelebravo 34 kunigai. Kun. M. Balnys palaidotas Kaišiadorių katedros šventoriuje, šalia kun. Andriaus Juknevičiaus, XX amžiaus kankinio, kapo. -Kš-

GAILESTINGIEJI SULAUKS GAILESTINGUMO

7 eilinis sekmadienis (C)

1 Sam 26, 2. 7–9. 12–13. 22–23; 1 Kor 15, 45–49; Lk 6, 27–38

Evangelija neleidžia paversti krikščionybės racionaliū humanizmu. Humanistinė prieiga bando padaryti suprantama ir apčiuopiama tai, kas viršija proto galias. Visa, kas krikščionybėje pranoksta prigimtį, bandoma redukuoti pagal žmogiškąjį mastelį. Evangelijos reikalavimus stengiamasi pateikti taip, kad jie būtų lengvai įvykdomi kiekvienam. Tačiau toks bandymas anksčiau ar vėliau žlunga. Jis vestų į tai, kad Evangelijos druska išsidvoktų. Krikščionybė yra ir lieka reiklus ir vien žmogiškai žvelgiant neįmanomas reikalavimas.

Blogiausia yra tai, kad patys krikščionys bijo krikščionybės radikalumo. Juk bene du tūkstančius metų Jėzaus žodžius stengiamasi nugludinti ir pritaikyti prie mūsų įpročių bei galimybių. Kiti pajuokia krikščionis dėl tų neįprastų reikalavimų. Tačiau juos nustato ne žmogus – tik Dievo Sūnus gali to iš žmogaus reikalauti. Prieš šį argumentą nebėra kur trauktis. Mes turime susitaikinti su mintimi, jog esame tapę „kvailėliais Kristuje“. Tuo galima matuoti krikščionio tikėtinumą. Vien fariziejai galėtų reikalauti, kad krikščionys būtų neklystantys. Mes, krikščionys, realistiškai suvokiame savo ribotas galias ir nesėkmes. Tačiau visa tai nėra kontrargumentas Jėzaus reikalavimų teisingumui, – reikalavimų tiek mums, tiek kitiems. Mes nuoširdžiai stengiamės įgyvendinti mūsų jėgas pranokstančią Jėzaus žinią. Tik tai, kas nepasiekama, duoda pakankamai varomosios jėgos vertam žmogaus vardo gyvenimui.

Kalbėdami apie krikščioniškąją gyvenimą žvelgiame ne į tai, ką pasiekėme, bet į tai, ką norime pasiekti. Privalu išmokti meilingai ir ramiai reaguoti į tuos žmones, kurie mums priešiškaai stoja skersai kelio. Evangelija neneigia, kad turime priešų, kurie mūsų nekenčia, mus šmeižia ir daro mums bloga. Tačiau Jėzus reikalauja, kad jų atžvilgiu būtume kitokios nuostatos. Privalome juos mylėti: linkėti jiems gero ir, jei to reikia, taip pat daryti jiems gera. Turime juos laiminti ir už juos melstis. Į gyvenime sutinkamą blogį būtina atsiliiepti meilės perviršiu bei didžiadvasiškumu. Jei šiandien dar to nepajėgiame, privalome stengtis ir bandyti rytoj. Būtent tai ir yra krikščioniška.

Jėzus neleidžia mums naudotis pamėgtomis išimties taisyklėmis. Jis pateikia visus įpareigojantį įsakymą. Jei norime, kad žmonės mums būtų geri, supratingi, kantrūs, atleidžiantys ir paslaugūs, šis dorybių katalogas galioja ir mums patiems. Jėzus reikalauja tą patį jautrumo mastą taikyti ir kitų žmonių atžvilgiu. Šiuo požiūriu visi žmonės yra lygūs.

Jėzus yra realistas. Jis žino, kad jo mokiniai, laikydamiesi tokių principų, gyvens „deficito balansu“. Jie privalės mylėti, nesulaukdami atsakomosios meilės; turės daryti gera, nenusipelnę padėkos, ir skolinti, nesulaukdami gražinimo. Tačiau Jėzus laiduoja, jog dangaus Tėvas išlygins tą deficitą ir padengs sąskaitos trūkumus. Tėvas nesileis pranokstamas dosnumu, jis atmokės ne monetomis, bet neįsivaizduojamu pertekliumi bei gausybe.

Jėzaus mokinių gyvenimo būdą nulemia ne naudos, kitų žmonių pripažinimo ar sveikos gyvenimos principai. Tėvas yra geras nedėkingiesiems ir piktiesiems. Jis gailestingas, todėl ir mes turime tokie būti. Štai kodėl krikščioniškoji gyvenima yra tokia ypatinga.

Jei norime, kad Dievas nebūtų mums negailestingas teisėjas, turime susilaikyti nuo savo nuosprendžių kitų žmonių atžvilgiu. Jėzus pateikia paprastą taisyklę, kaip išvengti Dievo pasmerkimo: reikia atsakyti būti teisėjais. Taigi turime laikytis Dievo mastelio, ir jis laikysis mūsų mastelio.

Paraginime mylėti priešus pavartotas graikiškas žodis reiškia veiklų geranoriškumą kito atžvilgiu. Šiuo žodžiu nusakoma, kad turime nuolat linkėti to, kas tam žmogui geriausia, neatsižvelgdami į tai, kaip jis elgiasi mūsų atžvilgiu. Negana to, turime daryti savo priešams gera. Jėzaus septyni nurodymai skirti jo mokiniams, o ne

valdžios institucijoms. Tik mokiniai gali veikti pergalingai tokiomis situacijomis. Turime nekeikti mus keikiančių, ir tuo bus sutrauktas velniškasis ratas.

Pirmajame šios dienos skaitinyje aprašoma, kaip karalius Saulius su savo kariuomene ima persekioti Dovydo šalininkus. Dovydas su palydovu nakčia įsėlina į priešininkų stovyklą. Vienas iš Dovydo karių pasiūlo nudėti miegantį Saulių, tačiau Dovydas šią mintį atmeta. Jis nenori pakelti rankos prieš Viešpaties pateptąjį. Dovydas paima vien ietį, vandens ąsotį ir nepastebėtas pasišalina. Jis galėjo pasinaudoti Sauliaus bejėgiškumu ir nužudyti priešininką. Dovydas rodo mums pavyzdį, kaip elgtis su priešiška nusiteikusių žmogumi. Jis viliasi panašiai sulaukti ir Dievo gailestingumo: „Štai, kaip šiandien tavo gyvybė buvo brangi mano akyse, lygiai taip brangi tebūna mano gyvybė Viešpaties akyse“.

ATKIRTIS DIEVO ŽODŽIU

I gavėnios sekmadienis (C)

Įst 26, 4–10; Ps 91, 1–2. 10–15; Rom 10, 8–13; Lk 4, 1–13

Pirmąjį gavėnios sekmadienį girdime apie Jėzaus pasninką ir susimąstome apie savo pasninkavimo motyvus. Pasninkauti mus ragina ne „senamadiškas“ ugdymas ar sveikos gyvensenos siekimas, o Šventoji Dvasia. Ji kviečia alkėti ir trokšti dar reikalingesnio ne šio pasaulio maisto. Šventoji Dvasia skatina palikti sotumą, komfortą, gerovę ir sekti Jėzaus keliu.

Dykuma, kur Dvasios „vedžiojamas“ atsidūrė Jėzus, yra įvaizdis. Čia būtis tiesiog apsinuogina gyvojo Dievo akivaizdoje. Ne veltui arabai dykumą vadina Alacho sodu. Čia gyvenantis Dievas kviečia savo bičiulius į šį sodą. Giliau įžengus į šį sodą, kuo arčiau priartėja Dievas, tuo aiškiau tarsi ant delno pasirodo visas žmogaus gyvenimas.

Naivu tikėtis tapti šventuoju be jokių dvasinių kovų. Dykumoje žmogus patiria ne tik Dievo artumą, bet ir nelauktus piktojo puolimus. Jėzus pasilieka dykumoje keturiasdešimt dienų – Šventajame Rašte tai reiškia šventą laiką. Bendrystės su Dievu valandos staiga tampa žmogiška krize ir net mirties pavojumi. Šėtonas žino tinkamą valandą. Vėliau Alyvų kalne Jėzus pasakys: „Atėjo jūsų valanda, tamsybių siautėjimas.“ Velnias žino daug, tačiau jis nėra tikras. Jis siekia žinojimo, bet ne tikėjimo. Eksperimentuodamas su Jėzumi jis neatsižvelgia į jo tikėjimą. Tikėjimas nėra ta sritis, kur galima bandyti Dievą ar „atrankinti“ jo slėpinį.

Šėtonas siūlo Dievo Sūnui stebuklus: paversti akmenis duona ar panaikinti Žemės traukos jėgą. Gundytojas sėja abejones: ar Jėzaus krikšto metu girdėtas balsas iš dangaus tikrai kalbėjo tiesą? Ar vienišas alkanas žmogus dykumoje tikrai yra Dievo Sūnus? Atrodytų, velniškai gudru – pasinaudoti alkio balsu ir išpešti pritarimą iš pažiūros naudingam pasiūlymui. Vienu šūviu būtų nušauti du zuikiai – juk toks pritarimas reikštų nusigręžimą nuo Dievo. Tačiau iš tikrųjų kvaila manyti, kad Dievo Sūnus galėtų leisti į tokius žaidimus. Mylimasis Sūnus negali sukilti prieš mylintį Tėvą.

Pirmuoju gundymu Jėzui siūloma patenkinti ne savo, bet ir visos žmonijos alkį. Peršama svajonė pasotintą žmonių be jokių sunkumų nuvesti pas Dievą. Jėzus žinojo, kad žmonės linkę sekti tuo, kuris numalšintų jų alkį. Vėliau pavalgydinęs penkių tūkstančių minią (*Jn 6, 14*), jis nuvils žmones, norėjusius jį vainikuoti karaliumi.

Antruoju gundymu už pažadą pagarbinti velnią Jėzui siūloma neribota valdžia. Šią pagundą paaštrina žmonijos istorijoje buvusios ir būsios tautų kančios. Jėzus gundomas išvengti ne tik savo nukryžiuavimo, bet ir savo

mokinių bei visų kitų žmonių kančių. Gal tokiu būdu jis net greičiau ir veiksmingiau įgyvendintų savo siekinį – Dangaus karalystę? Ir į šį siūlymą Jėzus kaip ir į pirmąjį atkerta Rašto žodžiu. Jis ieško ne triumfo, bet Kryžiaus kelio. Tik Kryžiaus kelias yra Dievo kelias. Šiais žodžiais Jėzus skelbia Dievą Viešpačiu, kuriam pavaldžios visos galybės. Jei žmogus neatsiduotų velnio valdžiai, tas būtų bejėgis.

Trečiasis gundymas, evangelisto Luko akimis, yra sunkiausias, todėl Lukas, skirtingai negu Matas, jį aprašo pabaigoje. Čia velnias nusitaiko į šventybę: Dievo miestą Jeruzalę, šventyklą, Šventąjį Raštą. Piktojo neatbaido net švenčiausi dalykai. Šuolis nuo šventyklos būtų įspūdingas šou, galėjęs pelnyti didžiulės minios palankumą. Čia siekiama stebuklingą Jėzaus galią iškreipti paverčiant ją stebuklingų reginių kūrimu. Velnias labai gerai žino, kad žmonės puikiai kimba ant sensacijų. Jis tarsi šnibžda Jėzui: paversk pasaulį scena, ir žmonės seks tavimi, kad ir kur tu eitum.

Jėzus ir čia atkerta Rašto žodžiais: „Pasakyta (*1st 6, 16*): Negundyk Viešpaties, savo Dievo!“ Kitais žodžiais tariant, neturime reikalauti iš Dievo to, ko pageidauja žmogus. Ryžtingi Jėzaus atsakymai nulėmė, kad gundytojas „atsitraukė nuo jo iki laiko“. Tačiau aišku, jog žemiškojo gyvenimo metu jis nebuvo apsaugotas nuo velnio gundymų: „Mes gi turime ne tokį vyriausiąjį kunigą, kuris negalėtų atjausti mūsų silpnybių, bet, kaip ir mes, visaip mėgintą, tačiau nenusidėjusį“ (*Žyd 4, 15*).

Instinktų patenkinimas, valdžios troškimas ir pramogų bei sensacijų vaikymasis yra pražudę daugelį žmonių. Evangelijos pasakojimas moko pasitikėti Dievu bei Dievo žodžiu, o ne vien savo jėgomis.

Jėzaus gundymai yra tipiški. Kiekvienam žmogui daugybe pavidalų iškyla panaši mintis – pasilengvink gyvenimą: jei turi valdžią, pasinaudok ja savo labui. Tik nevykėliai idealistai apsunkina sau gyvenimą: tiesos nepakanka, reikia valdžios jai įgyvendinti, geriausia – neribotos valdžios. Ar nesame savęs pagavę bemažtančius, kad dėl mūsų karštos maldos Dievas tiesiog privalo tą ar kitą padaryti.

Šiandienos žmonėms gali kilti klausimas, kodėl tarp būdingų gundymų nėra seksualinio pobūdžio gundymų arba gundymų pinigais. Jėzaus gundymai nėra „asmeniniai“. Jie susiję su jo misija, pašaukimu. Tai piktnaudžiavimo valdžia variacijos, siekiant sau naudos ir manipuliuoti Dievu. Ir šiandien galime girdėti panašių ultimatyvių prašymų: „Jei esi Dievo Sūnus, išgelbėk mano vaiką, sustabdyk karą, pašalink neteisingumą.“ Visa tai yra teisėti ir net šventi tikslai. Tačiau juos tarsi šaukštas deguto sugadina žodelis „jeigu“, taip pat žmonių pasyvumas. Dažnai patys prašantieji nepadarą to, ką privalėtų padaryti.

Tačiau ar būtina bet kuri valdžia kyla iš velnio? Ar mokslo žinios ir grožis taip pat iš piktojo? Net pats šėtonas to nesakė. Jis sako, jog jam „atiduota“ pasaulio karalysčių valdžia ir didybė. Čia jis dar ir meluoja. Niekas jam neatidavė valdžios – Dievas tikrai to nepadarė. Piktasis pats į ją kėsina. Pasaulinė velnio valdžia – tai Dievo karalystės antipodas, apgaulė ir žabangai.

Velnias atsimuša į Dievo tikrovę. Jam nėra nieko švento. Neturėdamas galiojančio ir tikro žodžio, jis pasisavina Dievo žodžius, bando jais manipuliuoti. Krikščionis žino, kad prieš Dievą nukreipti gundymai nesiliauja. Gali būti tik laikina pertrauka. Tai vyksta iki mirties, iki Velykų prisikėlimo. Gavėnia yra laikas, kai Dievas ieško didesnio mūsų artumo, o velnias mus gundo tam priešintis.

DIEVO ŽODŽIO PALAPINĖ

II gavėnios sekmadienis (C)

Ps 15, 5–12. 17–18; Ps 27, 1. 7–9. 9. 13–14; Fil 3, 17–4, 1; Lk 9, 28–36

Ne tik dykuma, bet ir kalnas yra simbolis. Nors Izraelyje nėra aukštų kalnų, bet ten ir visur kalnas reiškia kažką ypatingą, pakylėtą, Dievo artumą. Evangelijoje dažnai pabrėžiama, kad Jėzus meldėsi ant kalno. Aukštumoje ir vienumoje jis ieško ir randa bendrystę su savo Tėvu. Dažnai Evangelijoje pasakojama, jog jis meldėsi naktį, tyloje ir tamsoje, kai tarsi nugrimzta į antrą planą aplinkos kontūrai, o tai, kas esminga, iškyla visu svarbumu.

Apmąstydami Jėzaus atsimainymą turime atsiminti, kad tai įvyko po maldos budėjimo nakties, praleistos ant kalno. Čia, kaip ir vėliau Alyvų kalne, mokiniai neišlaikė ir užsnūdo. Ant Atsimainymo kalno Jėzus jau gyvena savo būsimos kančios mintimi. Prieš tai jis pirmą kartą užsiminė mokiniams apie būsimą kančią ir nurodė kryžių kaip gyvenimo kelrodį. Auštant Jėzui pasirodo Mozė ir Elijas, Senojo Testamento apreiškimo liudytojai. Jie kalba su Jėzumi apie Jeruzalėje būsiančią jo gyvenimo pabaigą. Jie stiprina jį savo žodžiu, patvirtindami jo kančios prasmingumą pagal Dievo planą. Mozė ir Elijas yra atrama dvasinę kovą kovojančiam Viešpačiui. Kuo labiau jį nutvieskia šviesa ir aiškumas, tuo labiau keičiasi jo veidas. Per jį ir iš jo spinduliuoja Dievo šlovės spindesys. Jėzus iš anksto išgyvena kovą Alyvų kalne ir mirtį ant kryžiaus, jis taip pat ragauja Velykų prisikėlimo šlovės. Štai kodėl ši scena pagal Bažnyčios liturgiją mums numatyta gavėnios pradžioje. Tokiu keliu turi eiti ir mūsų gyvenimas.

Mokiniai nubunda ir mato, kas įvyko jiems miegant. Ikivelykinis Viešpaties šlovės spindesys pripildo jų širdis gilaus džiaugsmo. Petras yra impulsyvus ir greitas, jis ne visuomet spėja apmąstyti tai, ką spontaniškai byloja širdis. Jis norėtų bent akimirksniu sustabdyti ir įtvirtinti šį nuostabų vaizdą. Petro vaizduotėje iškyla palapinės, kuriose izraelitai kasmet praleidžia keletą dienų švėsdami tai, kaip Dievas išrinko ir vedė savo tautą. Petrui nepakanka vien žvelgti, jis nori kažką veikti. Jis imasi iniciatyvos ir kviečia į talką ir kitus mokinius. Petras siūlo pastatyti tris palapines garbingiausiems šios scenos dalyviams. Entuziazmo apimtas, jis negalvoja nei apie save, nei apie kitus apaštalus – jie gali pabūti ir lauke. „Gera mums čia būti!“

Tačiau tuomet įvyksta kažkas tokio, kas gražina Petrą į tikrovę. Įvyksta kažkas įprasta: visus apsupa tankus debesis. Jėzaus žmogiškojo veido švytėjimas teikė apaštalams džiaugsmo, o debesis juos gąsdino. Debesyje išnyksta orientacija, žemiškosios figūros praranda kontūrus. Debesis taip pat yra simbolis – jis vaizduoja neperregimą, tačiau laiminantį Dievą. Tai patiria ir mokiniai. Juos apgaubia ne rankų darbo palapinė, bet neišmatuojamas Dievo debesis, kuris yra tikroji dieviškojo Kristaus buveinė.

Dievo balsas pasako mokiniams, ką iš tikrųjų reikia daryti. Tikroji mokinytė nėra beprasmė veikla ar tuščias skubėjimas, tai vien įsiklausymas į Viešpatį, atsimainusį Jėzų. Iki šiol mokiniai girdėjo Mozė ir Eliją. Tačiau nuo šiol reikia dar įdėmiau įsiklausyti, ką sako Jėzus – aniedu didieji pranašai jį nurodė ir paliudijo. Jėzus tęsia Senojo Testamento apreiškimą. Jo mokiniai turi klausyti, net jei jo kalba nesuprantama, net jei jis kalba apie kryžių.

Dangaus Tėvas paliudija, kad jis išsirinko savo Sūnų. Jėzui suteikta visa valdžia perteikti Dievo žodį. Visa, ką jis sako, savo autoritetu patvirtina pats Dievas. Todėl turime jo klausyti. Jis sako ne tik žodžius. Jis yra Žodis, kurį byloja Dievas. Byloja ne tik jo sakomi žodžiai, bet taip pat visas gyvenimas: buvimas, veikla, kančia. Visa tai yra Dievo apreiškimas.

Klausytis Jėzaus būtina mūsų išganymui. Turime Jėzaus klausytis kaip vienintelio, o ne vieno iš daugybės galimų patarimų davėjų. Jėzaus žodis turi jam vienam būdingą autentiškumą ir tikrumą. Klausymasis anaipol nėra pasyvus vyksmas. Klausymasis atveria žodžiui, klausymasis yra drauge atsakymo ištroškęs klausimas, dėkingas priėmimas ir norus bei valingas veikimas. Dangaus Tėvas byloja per Kristų. Dievo žodis yra tikra besitęsianti statyba, kurioje gyvena Dievas. Joje turime būti savi, joje būtina apsigyventi.

Kun. Vaclovas Aliulis MIC

Jurgis Matulaitis aktualus Lietuvos Bažnyčiai2007 01 28,
Vilniaus Šv. Kryžiaus namai**I. Matulaitis mokėjo „skaityti laiko ženklus“**

Skaityti laiko ženklus (plg. Mt 16, 4) reiškia teisingai suvokti, ko visuomenei ir Bažnyčiai reikia šiandien, ir numatyti (kaip šachmatuose) „porą ėjimų į priekį“ visuomenėje, politikoje... Bažnyčioje...

1. Klierikas Jurgis, 1895 m. baigęs Varšuvos seminariją ir ruošdamasis išvykti toliau studijuoti Petrapilyje, per vasaros atostogas su vaikystės kaimynų ir draugu Vincu Šlekiu sielvartaudami svarstė liūdną Lietuvos būklę carizmo gnaužtuose ir svajavo jai tarnauti, ją gaivinti.

Nuo ko pradėti? Apmąstęs, pasimeldęs, nusprendė: reikia imtis plunksnos, ypač žadinti ryžtingam darbui klierikus ir jaunus kunigus! Taigi „rašinėjo straipsnius į katalikiškus lietuvių laikraščius Amerikoje ir Rytprūsijoje ir kartais pasiūsdavo savo referatus Kauno ir Seinų seminarijų lietuvių klierikų būreliams. Vasaros atostogų metu jis susitikdavo su jaunesniais lietuviams kunigais pasvarstyti tada labai aktualią lietuvių kalbos ir lietuviybės problemą, kuri glaudžiai siejosi su pastoracija“¹. 1897 m. parašo platų straipsnį „Keli žodžiai mūsų kunigėliams“. Straipsnis tikriausiai plito nuorašais, pasiekė JAV ir buvo išspausdintas 1903 metais kunigo Antano Miluko leidžiamame žurnale *Dirvoje – Žinyne*. Lietuvoje jis pirmą kartą išspausdintas po 100 metų *LKMA Metraštyje*, t. XXIII (2003).

Tuo straipsniu Jurgis žadina jaunųjų kunigų veiklumą ir tautinį susipratimą. Sako, kad daugelis „pasauliškių inteligentų“ kovoja prieš dvasininkijos įtaką, smerkdami jos išponėjimą ir polonizaciją, o toliau per eis ir prie religijos puolimo. Kunigai privalo nesnausti ir atsakyti į kaltinimus tuo būdu, kad ne blogiau už pasauliškius puoselės gimtąją kalbą ir Tėvynės meilę, skleis švietimą. Remdamasis teologija, įrodinėja kiekvienos tautos teisę į savitą kultūrą ir nuosavą kalbą. Įspėja, koks didelis nesusipratimas suplakti katalikybę su lenkybe („lietuvišką duonelę krimstame, tai nesigėdinkime ir lietuviškai kalbėti“).

Kita didžiulė grėsmė – įžūli rusifikacija ir pravoslaviniškas su „armija popų“. Mes daugumas turbūt nė neišvaizduojame, pavyzdžiui, kiek bažnyčių Vilniuje ir apie

Vilnių buvo pavestų cerkvėms, kiek pristeigta vienuolynų su atvežtais iš Rusijos dvasiniais kolonizatoriais.

Kartu Jurgis ragina puoselėti savitus tautos papročius, kurie tokie skirtingi nuo rusų liaudies papročių ir gali padidinti lietuvių atsparumą rusinimui..

Žadino į susipratimą ir veiklumą vienybėje su vyskupu, taigi bažnytiškai, ne revoliucionieriškai ir ne padrikai.

Panašaus turinio (ar tą patį?) referatą klierikas Jurgis nusiuntė į Žemaičių vyskupijos seminariją Kaune. Klierikai pasitikėjo rektoriumi kan. Justinu Dovydaičiu ir davė jam susipažinti. Perskaitęs tas pasakė: tai teisybė, bet ir dinamitas. Numanome, kad ypač skyrius apie kovą su rusinimu².

2. Apie 1900 metus Vakarų Europoje jau buvo pažįstami didieji rusų rašytojai klasikai, bet visiškai nepažįstami Rusijos stačiatikių teologijos savitumai. Jurgis tad pasirenka doktorato temą *Doctrina Russorum de statu iustitiae originalis* „Žmogaus pirminio teisumo (t. y. prieš pirmą pradę nuodėmę) būklės suvokimas Rusijos stačiatikių teologų raštuose“. Nors tai nėra centrinė dogma, bet ją svarstant apskritai išryškėja saviti stačiatikių teologijos bruožai. Jų pažiūras Matulaitis labai tiksliai išdėstė ir tik paskui palygino su katalikų teologų mokymu. Taip jis tiesė kelią dialogui: labai tiksliai suvokti *kito* poziciją, neprimesti jam to, ko jis nesakė. Jurgis stačiatikių mokymą kritikavo, bet jo darbas naudingas ir šiandien, ekumenizmo epochoje, kai linkstama į skirtumus žiūrėti kaip į vieni kitų papildymą.

3. Varšuvoje išgyvena 1905–1907 metų revoliucinių sąjūdžių laiką, kada skurstančiam proletariatui skiepijamas socializmas kartu su ateizmu. Drauge su kun. Marceliumi Godlewskiu rašo krikščionių demokratų programą ir redaguoja laikraštį *Przyjacieł pracy* („Darbo bičiulis“). Abu jie skatina organizuotų darbininkų pagalbą sau patiems. Jiems rūpi gausinti katalikų socialinių veikėjų eiles, todėl 1907 m. surengia Varšuvoje socialinius kursus, kuriuose dėsto popiežių mokslą apie nuosavybės teisę ir jos ribas – bendrosios visuomenės gerovės reikalavimus. Tuo pat metu kun. Matulaitis paskatina organizuotis katalikus studentus – būsimąjį Lenkijos katalikybės žiedą.

4. Pradėtus darbus tęsia Petrapilyje. Dėsto Bažnyčios socialinį mokslą Dvasinėje Akademijoje (taip pat grindžiamąją teologiją ir kt.). Darbuojasi tarp lenkų ir lietuvių darbininkų, skaito paskaitas lietuvių, lenkų, rusų visuomenei. 1909 metais surengiami socialiniai kursai Kaune. Kun. prof. Matulaitis yra vienas pagrindinių paskaitininkų.

5. Matydamas vienuolių darbo ir maldos būtinumą Bažnyčiai, Lenkijoje draugauja su daugelio slaptų vie-

nuolijų steigėju, tėvu kapucinu Honoratu Kuzminskiu ir jam talkina, o Lietuvoje 1909 m. slaptai atkuria caro panaikintą marijonų vienuoliją kaip sutelktinę kvalifikuotą Bažnyčios apaštalavimo jėgą. Rašo jai įstatus bei dvasinio gyvenimo ir veiklos nurodymus, auklėja naujokus pamokomis ir pačiu savo buvimu. Drauge Petrapilyje, paskui Fribūre, kur 1911 m. su dideliais sunkumais ir rizika įkurdina naujokyną „Studijų namų“ priedanga.

6. Savo Dvasiniame dienoraštyje (1910–1914) Jurgis Matulaitis brėžia gaires pasauliečių talkai Bažnyčios darbams, turėdamas mintyje ypač tas darbo sritis, kur kunigai vargiai gali pasiekti. Sako: „Nieko negailėkime žmonių lavinimui, telkime geros valios žmones, ugdykime jų dvasinį gyvenimą ir siųskime į įvairius darbo barus. Dirbančius toliau dvasiškai ir moraliai remkime.“

Šitaip Matulaitis sekė šv. Pranciškumi Salezu, kuris skynė kelią šventumui į dirbtuves, kareivines, mokslo įstaigas, o pal. Jurgis parodė ten plytinčią apaštalavimo dirvą ir buvo vienas skatintojų Katalikų Akcijos, kurią po keliolikos metų paskelbs Pijus XI, taip pat įvairiopo pasauliečių apaštalavimo, į kurią po pusės šimtmečio pašauks II Vatikano Susirinkimas: „Tegu katalikai pasauliečiai skleidžia krikščionišką įtaką savo profesinėje aplinkoje ir politikoje.“

7. I Pasaulinio karo metais, negalėdamas grįžti pas savo naujokus į Šveicarijos Fribūrą, įstringa Varšuvoje. Ką gali nuveikti karo pabėgėlis? Randa dvi darbo dirvas: kuria marijonų bendruomenę ir vadovauja vieniems karo našlaičių namams, paskui su savo broliais – ir kitiems³, tampa vienu labdaros Varšuvoje šulų, 1917 m. vadovauja visos Lenkijos mokyklų kapeleonų suvažiavimui, taigi pripažįstamas jo autoritetas auklėjimo klausimais.

8. 1918 m. pavasarį pagaliau gauna leidimą grįžti į Marijampolę. Užduotis aiški: atkurti marijonų vienuolyną ir auklėti juos, skatinti jų sielovados ir švietimo veiklą. Mato du svarbiausius paprastosios liaudies poreikius: jaunimo švietimas bei auklėjimas ir pagalba vargo žmonėms, taigi tų pačių metų rudenį įsteigia Švč. MMNP vargdienių seseris ir skiria joms šiuos uždavinius. Vargdienių seserys vienos pirmųjų steigė vaikų darželius, katalikiškas pradžios mokyklas, dirbo našlaičių ir senelių prieglaudose, spausdino ir platino katalikiškas knygas ir laikraščius.

9. Negelbi jokie maldavimai, sutinka tapti Vilniaus vyskupu. „Jei Lietuvai mano auka reikalinga, aš neatsisakau /.../, tik man baugu, kad aš save paaukosiu ir nieko negalėsiu padaryti“⁴. Taigi 1918 m. gruodžio 8 d. įžengia į Vilniaus katedrą kaip tos didžiulės daugiatutės ir labai suirzusios diecezijos vyskupas. Koks

svarbiausias rūpestis? – Vėsinoti kunigų karštakošišką politikavimą, šelpti visų tautybių ir tikėjimų varguolius, globoti karo našlaičius (Trinapolis), stiprinti klierikų auklėjimą seminarijoje ir tolesnes kunigų studijas. Didžių sumaiščių laikais ne tik lopo atsirandančias pastoracijos skyles, bet ruošia darbininkus ir tolesnei ateičiai..

10. Mato apleistą jaunimo auklėjimą gudiškai kalbančioje vyskupijos dalyje, todėl sutelkia Drujoje gudus kunigus ir brolius marijonus, o šalia jų įsteigia Jėzaus Eucharistijoje tarnaičių seselių vienuoliją. Drujoje bus gimnazija, lyties ir tikybės atžvilgiu mišri – laužant stereotipus.

11. Kun. Mykolui Krupavičiui apie 1919 m. padeda tobulinti Lietuvos krikščionių demokratų veiklos programą, gina žemės reformos reikalą toje programoje.

12. Truputį nusistovėjęs politinei būklei Vilniuje, imasi supravoslavintų bažnyčių ir vienuolynų atgavimo. Įvairiu metu tvarko kelių vienuolijų įstatus, priderindamas prie galiojančių Bažnyčios įstatymų (po 1917 metų – prie Kanonų teisės kodekso).

13. Iš carizmo priespaudos ištrūkusiems kraštams be galo reikia religinio švietimo. Todėl jo vadovaujami marijonai įkuria gimnazijas Marijampolėje, Varšuvoje, Drujoje, o JAV – seminariją, paskui kolegiją, plačiai skleidžia parapines misijas, steigia ir leidžia laikraščius.

14. Apaštalų Sosto vizitatorius Lietuvoje didelėmis pastangomis nuramina priešiškus Šv. Tėvui, įsteigia bažnytinę provinciją, sustiprina Katalikų Veikimą Lietuvoje bei JAV lietuvių katalikišką ir lietuvišką dvasią. Rengia konkordatą (jau daug anksčiau per įtakingus kunigus buvo raginęs valstybės vadovus rūpintis Lietuvos konkordatu).

Visą savo veiklą nuo pat jaunystės iki gyvenimo pabaigos persunkia intensyviu maldos gyvenimu, su didžiuoju kantrybe dėl varginančios kaulų džiovos; su ramybe ir atlaidumu vykdo šv. Pauliaus ir savo šūkį: *Vince malum in bono* („Nugalėk pikta gėriu“ Rom 12, 21).

II. Ką darytų ir saktų Matulaitis šiandien?

Blaiviai išmintimi ir apaštališka dvasia Matulaitis ne tik buvo aktualus savo laikams, bet ne sykį pralenkė juos pusšimčiu metų į priekį. Gilindamiesi į jo dvasią ir veikimo pavyzdį, galime šiandien rasti nemažą teisingų ir perspektyvių sprendimų. Mėginkime trumpai pamąstyti, kur Lietuvos katalikams pavyko-pavyksta jo mintimis sekti ir ko dar reikėtų.

1. Sovietmečiu išsivystė glaudus Bažnyčiai ištikimų kunigų ir sąmoningų pasauliečių bendradarbiavimas gaminant ir platinant katalikišką pagrindžio spaudą, kuriant dvasinius sąjūdžius, pavyzdžiui, „Eucharistijos bičiulius“. Pasirodė jėzuitų, marijonų ir jų bendradarbių gebėjimas „prasikirsti naujas duris“ slaptąja kunigų seminarija, teologijos-katechetikos kursais vienuolėms. Nepriklausomybę atgavus, Bažnyčia tuojau pat pasirodė aktuali, atgaudama savo šventoves, šelpdama vargo žmones ir ugdydama tikybos mokytojus. Labai abejotina, ar viską padarėme ir darome, ugdydami žiniasklaidą ir katalikiškąją inteligentiją.

2. Mūsų laikais visuomenės ir atskirų žmonių pažiūrums bei gyvenimo stiliui didžiausią įtaką daro *žiniasklaida*. Dar prieš 70 m. buvo mesta mintis: mūsų laikais šv. Paulius pasistengtų tapti laikraščio redaktoriumi. Matulaitis šiandien, be abejo, visomis jėgomis „kibtų“ į šią sritį. Ne tik į spaudą, bet ir TV, radiją, internetą. Ar tik dėl visuomenės abejingumo, ar ir dėl mūsų vangumo bei nesugebėjimo aktualiai prabilti vienas po kito kasmet numiršta katalikiški periodiniai leidiniai? Dėkojame Dievui ir ryžtingiems žmonėms už „Mažąją studiją“, „Bernardinus“, „Naująją židinį-Aidus“, bet ar neturėtume rūpestinga globa ir talka apgaubti visus tebegyvus mūsų ruporus, labiau ir mažiau kam nors asmeniškai simpatingus?

3. Mūsų dienomis Jurgis Matulaitis puoselėtų Dievui pašvęsto gyvenimo kelią, skatintų glaudų hierarchijos, diecezinio klero bei vienuolijų bendradarbiavimą.

4. Tikrų tikriausiai vyskupas Jurgis negailėtų rūpesčio, jėgų ir lėšų katalikų pasauliečių mokslinimui bei dvasiniam ugdymui, skatintų jų veikimą kultūrinėje, socialinėje ir politinėje srityje. Perspektyviems jauniems pasauliečiams (pavyzdžiui, iš ateitininkų, skautų, religingo jaunimo grupių) rūpintųsi sudaryti galimybę studijuoti įvairiuose kraštuose ne tik tiek, kiek numanoma būsiant reikalinga bažnytinėms struktūroms, bet ir įvairioms mokslo bei kultūros šakoms, kur jie galėtų liudyti Kristų žodžiu, veikimu ir pačiu savo buvimu. Tik prisiminkime, kokią įtaką Lietuvos visuomenės dvasiai darė stiprus intelektualinis katalikų elitas prieš Antrąją pasaulinį karą, o siuntė juos į mokslus Matulaičio bendraminčiai: Aleksandras Dambrauskas-Adomas Jakštas, Pranas Kuraitis ir kiti.

5. Vyskupas Jurgis tikriausiai puoselėtų praktišką sielovadą. Nestatydintų milžiniškų bažnyčių, o kuklesnes bažnyčias su parapiinio apaštalavimo centrais. Atgavę Nepriklausomybę, daug syk pasidavėme megalomanijos pagundai. Kas iš to, jei žmonės sušaukiami į didžiules šaltas bažnyčias ir po pamaldų paleidžiami kas sau? Dėkui Dievui, daugėja būstų ir junginių, tar naujančių žmonių bendrumui ugdyti.

6. Mūsų laikų žmonės mažiau domisi doktrinomis, o daugiau praktinės veiklos vaisiais. Ne: „ar tiesa tai, ką skelbia Bažnyčia?“, bet: „ką gero man ir visuomenei duoda Bažnyčia?“ Numanome, kad arkiv. Jurgis nesitenkintų karitatyviniu darbu, bet puoselėtų visuomeninių mokslų centrus, skatintų nepartinių bendruomenių ir profesinių sąjungų kūrimą bei veikimą krikščioniška dvasia.

Yra Marijonų vienuolijos 1999 m. generalinės kapitulos nutarimas: įsteigti Lietuvoje Jurgio Matulaičio institutą katalikų socialiniam mokslui vystyti, bet dar nepajėgiame jo vykdyti.

7. Iš pal. Jurgio *Užrašų* ir darbuotės stiliaus tikriausiai galime numanyti jo teikiamas Bendro pobūdžio gaires vadovams ir visiems besidarbuojantiems: Būk atviras naujoms idėjoms, bet nesivaikyk madų. Produktiviai sunaudok laiką. Kreipk dėmesį ir jėgas į tas sritis, kuriose Bažnyčia šiandien yra sunku ar sunkiausia. Spręsdamas šandienos klausimus, turėk mintyje rytojų ir porytojų.

Ir visada atsimink: „Ką padėtų visą pasaulį laimėti, jei savo sielą nuskriaustum“ (plg. Lk 9, 25), taigi *ora et labora, labora et ora*: melskis taip, tarsi viskas nuo Dievo pareitų, ir darbuokis taip, tarsi viskas nuo tavęs pareitų, nes iš tikrųjų viskas pareina nuo Dievo ir tavęs.

Išnašos

¹ A. Kučas, *Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius*, Chicago, IL 1979, p. 51.

² Ten pat, p. 59.

³ Lyg būtų susitarę (nors fronto atskirti), tokios pačios globos netoli Petrapilio imasi artimiausias Matulaičio bendražygis kun. prof. Pranciškus Būčys.

⁴ Cituoja A. Kučas, *Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius*, Chicago, IL 1979, p. 214.

Dievo žodžio skaitymas (III)

Klausymas

„Ir štai tą pačią dieną du [mokiniai] keliavo į kaimą už šešiasdešimties stadijų nuo Jeruzalės, vadinamą Emausu. Jie kalbėjosi apie visus tuos įvykius. Jiems taip besikalbant ir besiginčijant, prisiartinio pats Jėzus ir ėjo kartu. Jų akys buvo lyg migla aptrauktos, ir jie nepažino jo. <...> Jėzus jiems tarė: *O jūs, neišmanėliai! Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką yra skelbę pranašai! Ar gi Mesijas neturėjo viso to iškentėti ir žengti į savo garbę?! Ir, pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakytą.* <...>

Vakarieniaudamas su jais prie stalo, paėmė duoną, sukalbėjo palaiminimą, laužė ir davė jiems. Tada jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jėzų, bet jis pranyko jiems iš akių. O jie kalbėjo: *Ar gi mūsų širdys nebuvo užsidegusios, kai jis kelyje mums kalbėjo ir atvėrė Raštų prasmę?*“ (Lk 24, 13–16. 25–27. 30–32).

Galime įsivaizduoti, kad Jėzaus sekėjai buvo gerai susipažinę su Raštais – tomis Senojo Testamento knygomis. Jie studijavo šias knygas ir rimtai stengėsi suprasti Dievo žodį bei Dievo įstatymus. Tačiau, nepaisant jų studijų, nepaisant bendrystės su Jėzumi Kristumi, jiems nepavyko išvelgti, kad Jėzus įgyvendino Raštus.

Jėzus pasinaudojo jų Rašto pažinimu kaip pagrindu aiškindamas jų misiją. Jis paaiškino Raštų prasmę, nauja šviesa atskleisdamas žinomas Rašto vietas, parodydamas ryšį tarp pranašų išpranašautų dalykų ir savo gyvenimo. Jėzaus aiškinimas ne tik mokiniams padėjo naujai suvokti Senąjį Testamentą, bet ir geriau pažinti patį Jėzų.

Jėzaus žodžiai suteikė jiems šviesos bei pažinimo, jie palietė taip pat ir jų širdis. „Ar gi mūsų širdys nebuvo užsidegusios, kai jis kelyje mums kalbėjo ir atvėrė Raštų prasmę?“ Šie Jėzaus žodžiai nebuvo abstraktūs, nesusię su jų gyvenimu. Tai buvo gyvenimo žodžiai, įsi-smelkę į pačią jų būtį ir perkeitę jų gyvenimus.

Jėzus dažnai aiškino Raštų prasmę savo sekėjams. Luko evangelijoje pirmasis Jėzaus pamokslas Nazarete yra pranašo Izaijo ištraukos aiškinimas. Jėzus drąsiai teigė: „Šiandien išsipildė ką tik jūsų girdėti Rašto žodžiai“ (Lk 4, 21). Jis dažnai turėjo aiškinti palyginimus savo sekėjams: „Jo mokiniai paklausė, ką reiškias tasai palyginimas. Jis atsakė: *Jums duota pažinti Dievo karalystės paslaptis, o kitiems jos skelbiamos palyginimais, kad regėdami nematytų ir girdėdami nesuprastų*“ (Lk 8, 9–10). Prieš žengimą į dangų Jėzus savo pamokymus apaštalams pradeda galutinai atskleisdamas Senojo Testamento reikšmę: „*Ar ne tokie buvo mano žodžiai, kuriuos*

jums kalbėjau dar būdamas su jumis: turi išsipildyti visa, kas parašyta apie mane Mozės Įstatyme, Pranašų knygoje ir Psalmėse. Tuomet jis atvėrė jiems protą, kad jie suprastų Raštus“ (Lk 24, 44–45).

Visomis šiomis progomis Jėzaus žodžiai mokymas davė ne tik naują supratimą, bet kur kas daugiau. Tai buvo gyvenimo žodžiai, palietę jų širdis ir perkeitę gyvenimus. Jėzui kalbant, kažkas įvykdavo. Jam ištarus ligoniui: „Būk išgydytas“, šis pasveikdavo. Jėzui pakvietus juo sekti, keitėsi žmogaus gyvenimas. Galime įsivaizduoti, kad Jėzui kalbant apie Tėvo meilę ir rūpinimąsi besiklausančių apaštalų širdys degė.

Mūsų širdys taip pat degtų, jei Jėzus eitų šalia aiškindamas mums Raštų prasmę. Galime skaityti jo žodžius Naujajame Testamente, bet kartais jie atrodo mums be gyvybės – gal pernelyg pažįstami ar nudėvėti, gal pernelyg neaiškūs. Kartais klausomės, bet nesuvokiame, skaitome, bet nesuprantame. Norėtume gebėti skaityti Senąjį Testamentą taip, kad Jėzus per Rašto žodžius šviestų, kad mes taip pat turėtume tokį supratimą, kokį gavo tie du mokiniai eidami į Emausą su Jėzumi.

Tačiau Jėzus juk *yra* greta mūsų – panašiai kaip jis ėjo greta mokinių kelyje į Emausą. Jis paaiškins mums Raštus ir palies mūsų širdis, kai išmoksime jo klausytis skaitydami. Todėl reikia skaityti Raštą taip, kad jis galėtų prabilti tiek į mūsų širdis, tiek į mūsų protus. Turime išmokti klausytis; klausantis mums reikia Šventosios Dvasios įkvėpimo.

Nuostatos

Kad išgirstume Viešpaties balsą, kaip jį išgirdo mokiniai, turime imtis Rašto su teisinga proto ir širdies nuostata. Norint išgirsti Dievo žodį Rašte, reikia skaityti Raštą kaip tikrą Dievo žodį su visa derama pagarba. Turime artintis prie Rašto atvira širdimi, uoliai paklusti išgirstam žodžiui ir tikėti, kad išgirsime mums asmeniškai skirtą Dievo žodį.

Taip Raštą skaitant būtina studijų perspektyva. Turime studijuoti Biblijos knygas panašiai kaip studijuotume kitokio pobūdžio literatūrą, siekdami jas suprasti. Dauguma mūsų studijų bus (ir iš tikrųjų turėtų būti) apie Bibliją. Tačiau tai neturi būti pats sau tikslas; tai turėtų būti žingsnis, parengiantis mus skaityti Bibliją supratingai, kad galėtume klausytis Dievo balso, bylojančio per jo žodžius. Būtina pranokti Biblijos studijavimą ir tiesiog *skaityti* ją kaip Dievo Žodį.

Vairuodami automobilį, paprastai sąmoningai nekreipiame dėmesio į priekinio lango stiklą. Tiesiog žvelgiame pro langą, kad matytume, kur važiuojame. Purvinas lango stiklas gali pabloginti matomumą ir blaškyti mus. Tokiu atveju reikia sustabdyti automobilį ir nuvalyti stiklą. Tai padarysime kokybiškai tik sutelkę dėmesį į stiklą,

o ne žvelgdami pro jį. Biblijos studijos yra tarsi stiklo valymas. Mums reikia pažvelgti į Bibliją, kad ją studijuotume ir augtų mūsų supratimas. Mums reikia sužinoti, kaip Biblija buvo parašyta, įgyti žinių apie kiekvieną Biblijos knygą; turime palyginti skirtingus vertimus, pasižiūrėdami, kaip kiekviename vertime aiškinamos sudėtingos eilutės. Tačiau nė vienas iš šių dalykų iš tikrųjų nėra Rašto kaip Dievo žodžio skaitymas, panašiai kaip žvilgsnis į automobilio lango stiklą nėra tas pat, kas žiūrėjimas pro jį. Studijos gali išblaškyti, trukdydamos išgirsti Dievo žodį, panašiai kaip sutelkus dėmesį į dėmeles, esančias ant stiklo, galima nuvairuoti į šalikelę. Privalome pranokti savo Biblijos studijas, jei siekiame, kad Raštai vestų mus Dievo žodžio išgirdimo link. Biblija turi tapti mums langu į Dievą.

Jokūbo laiške panašia analogija esame mokomi, kaip tinkamai klausytis Dievo žodžio: „Su romumu priimkite įdiegtą žodį, kuris gali išgelbėti jūsų sielas. Būkite žodžio vykdytojai, o ne vien klausytojai, apgaudinėjantys patys save. Jei kas tėra žodžio klausytojas, o ne vykdytojas, tai jis panašus į žmogų, kuris stebi savo gimtąjį veidą veidrodyje. Pasižiūrėjo ir nuėjo, ir bemačiant pamiršo, koks buvo“ (Jok 1, 21–24). Raštas gali būti veidrodis, kuriame save matome ir suvokiame. Jis gali padėti pažvelgti į save pačius Dievo akimis. Tačiau turime žvelgti veidrodyje į save, bet ne į patį veidrodį. Pagrindinis Jokūbo akcentuojamas dalykas šioje vietoje yra tai, kad turime paklusti Dievo Žodžiui: „Bet kas geriau išsižiūri į tobuląjį laisvės įstatymą ir jį įsimeina, kas tampa nebe klausytojas užuomarša, bet darbo vykdytojas, tas bus palaimintas už savo darbą“ (Jok 1, 25). Raštas yra ne toks kaip kitos knygos ta prasme, kad kelia reikalavimus mūsų gyvenimui. Jei Bibliją skaitome taip bešališkai, kaip paprastai skaitome kokią kitą knygą, vadinasi, neskaitome jos kaip Dievo Žodžio. Negalime likti nuošalyje, jei trokštame, kad Dievas mums kalbėtų. Skaitant Raštą pamatinė nuostata turi būti atvira širdis: troškimas klausytis Dievo žodžio ir noras sutelkti į jį dėmesį. Jei norime, kad Dievas mums kalbėtų, bet nesistengiame iš tikrųjų jį klausytis, elgiamės nemandagiai, panašiai būtų netaktiška užduoti kam nors klausimą ir neišklausius iki galo atsakymo nueiti šalin. Norime, kad Dievas mums kalbėtų, bet patys nusprendžiame, ar priimti jo žodžius rimtai, ar ne – tai yra traktuojame jo žodžius tik kaip vieną iš daugelio nuomonių, o ne kaip Dievo balsą.

Jėzaus mokymas yra aiškus: „Kas pripažįsta mano įsakymus ir jų laikosi, tas tikrai mane myli“ (Jn 14, 21). „Ne kiekvienas, kuris man šaukia: *Viešpatie, Viešpatie!*, įeis į dangaus karalystę, bet tik tas, kuris vykdo mano dangiškojo Tėvo valią. <...> Kas klauso šitų mano žodžių ir juos vykdo, panašus į išmintingą žmogų, pasiستاčiusį namą ant uolos“ (Mt 7, 21. 24).

Klusnumo nuostata yra būtina, jei rengiamės skaityti Raštą kaip Dievo žodį. Mes nesame Dievo žodžio tei-

sėjai; jo žodis teisia mus. Nustatyti ribas, pagal kurias leistume Dievui kažko iš mūsų reikalauti, reikštų atsakyti jo klausytis. Jei mūsų nuomonė skiriasi nuo Dievo nuomonės, tai – nuodėmė; jo paliepiamų nevykdymas yra neklusnumas. Mūsų klusnumas reiškia ne paklusimą įstatymams bei kodeksams, bet mus sukūrusiam Dievui. Tai nėra vien išorinio klusnumo paisyimas, bet viso savęs patikėjimas Dievui.

Imantis Rašto mūsų nuostata turi būti pripažinimas, jog Dievas nori kiekvienam iš mūsų prabilti asmeniškai. Biblija nėra knyga, kuri tik kažką atskleidžia apie Dievą ir jo buvimą istorijoje. Jei skaitome ją kaip Dievo žodį, ji yra taip pat jo asmeninis bendravimas su kiekvienu iš mūsų. Kai skaitome Raštą, mummyse yra mus įkvepianti Šventoji Dvasia. Skaitant Raštą, Dievo žodis gali kalbėti kiekvienam asmeniškai.

Kasdien savo pašto dėžutėje randame įvairiausių pranešimų: gyventojams skirtų skelbimų, mokesčių sąskaitų, ant kurių nurodytas mūsų vardas, pavardė ir sąskaitos numeris. Žinome, kad šie pranešimai atspausdinti kompiuteriu. Pranešimai mokesčių mokėtojams yra labiau asmeninio pobūdžio negu bendrieji reklaminiai skelbimai, tačiau mums aišku, kad kompiuteriui svarbesnis mūsų sąskaitos numeris negu vardas bei pavardė. Iš svetur išvykusio pažįstamo galime gauti laišką, skirtą grupei draugų. Vienu aplinkraščiu žmogus nori papasakoti savo bičiuliams naujienas. Tai dar asmeniškėnis pranešimas, negu kompiuteriu atspausdintos mokesčių sąskaitos, nors jis buvo išsiųstas ne tik jums, bet ir daugeliui kitų žmonių. Galiausiai galime gauti laišką iš savo tėvo. Jį atplėštume pirmiau negu kitus pašto dėžutėje rastus laiškus ir nekantriai perskaitytume. Jis rašytas ir skirtas tikrai tik jums. Tai būtų pasveikinimas nuo jus labai gerai pažįstančio mylinčio asmens.

Kaip Dievo žodis, Raštas skaitomas kaip asmeniškai mums rašytas Tėvo laiškas. Biblija nėra skirta anonimiškai visiems, tarsi koks visai žmonijai skirtas reklaminis dangaus skelbimas. Biblija nėra panaši į kompiuterio adresuotas mokesčių sąskaitas. Nors Raštai skirti visiems žmonėms, Dievo balsas kreipiasi į mus ne taip, kaip grupinis aplinkraštis. Dievo balsas kalba kiekvienam asmeniškai, kaip vaikui rašantis tėvas. Jei tinkamai artinamės prie Rašto, skaitysime jį kaip kiekvienam iš mūsų Tėvo asmeniškai atsiųstą žinią.

Rašto palyginimas su asmeniniu laišku duoda mums jo giliausios prasmės suvokimo raktą. Artimi bičiuliai ar giminaičiai savo laiškuose dažnai pasakoja, kas vyksta jų gyvenime: gal gimė vaikas, gal persikėlė į naujus namus, o gal tiesiog gyvena įprastą kasdienį gyvenimą. Bičiuliai ar giminaičiai nesiekia perduoti apie save kuo daugiau informacijos, tarsi mums reiktų daugiau faktų užpildyti trūkstamas jų biografijų spragas. Bičiuliai rašo todėl, kad nori mums atsiskleisti, jie

mus myli ir mes juos mylime. Jie siunčia laišką ne tam, kad perduotų žiupsnį faktų, bet norėdami išreikšti asmeniškai save. Tiek laiško siuntimas, tiek jo gavimas yra reikšmingas dėl mus siejančio meilės ryšio. Laiškas yra tos meilės išraiška ir priemonė, leidžianti meilei augti.

Taip yra ir su Raštu. Dievas siekia ne vien pateikti faktus, o veikia atskleisti save. Jis rašo mums ne todėl, kad sudarinėjame jo biografiją, bet kad mus myli ir kviečia jį mylėti. Raštas yra paties Dievo ir jo meilės mums išraiška. Tai yra viena iš jo priemonių pakviesti mus asmeniškai įžengti į meilės bendrystę su juo. Jei neatkreipiame dėmesio į šią perspektyvą, liekame nesuvokę Rašto prasmės – nesvarbu, kaip gerai kitais požiūriais suvoktume Rašte glūdintus faktus bei vietas.

Šiandien lengva būti vien gyvenimo stebėtojais. Galime žiūrėti reportažus apie potvynius ar karus vakaro žinių laidose, o per reklaminę pertraukėlę nueiti prie šaldytuvo užkąsti. Galime stebėti siaubingus įvykius nebūdami į juos asmeniškai įtraukti. Šitokios grynai stebėtojo nuostatos nesąmoningai gali būti laikomasi ir skaitant Raštą: galime skaityti Rašto žodžius kaip teisingus ir svarbius, tačiau neturinčius mums įtakos.

Asmeninis išitraukimas skiriasi nuo atsieto stebėjimo. Jei važiuotume automobiliu greitkelio pro negyvenamas dykynes ir pamatytume rimtą avariją, ištrauktume į situaciją. Turėtume spręsti: ar ištraukti nukentėjusiuosius iš automobilių dėl gaisro pavojaus? Ar juos pajudinę nepadidinsime sužalojimų? Kaip sustabdyti kraujavimą? Ką daryti, kai kas nors mūsų akyse miršta? Širdis svarstyta, o protas karštligiškai suktųsi ieškodamas teisingo sprendimo. Koks didžiulis skirtumas tarp tiesioginio dalyvavimo įvykyje ir jo stebėjimo per televiziją!

Mūsų susitikimas su Dievo Žodžiu Rašte turėtų būti tikras ir tiesioginis. Tai nereiškia, kad kiekvieną kartą skaitant Bibliją iš susijaudinimo turėtų smarkiai plakti širdis, tačiau vis dėlto su skaitomu dalyku tam tikra prasme turėtume jausti tiesioginę sąsają. Biblija nėra vien labai seniai pasakyto Dievo žodžio atpasakojimas, tarsi straipsnis žurnale. Tai Dievo žodis, bylojamas mums skaitant čia ir dabar. Negalime likti nuošalūs stebėtojai; būtina išgirsti jį kaip skirtą asmeniškai mums, kviečiantį ir reikalaujantį asmeninio atsako.

Jei laikysimės nuostatos, kad Raštas – mums skirtas Dievo žodis, tai ir išgyvensime jį kaip tokį. Jei ateisime Dievo akivaizdon trokšdami klausytis, ką jis mums nori pasakyti, patirsime, kad jis iš tikrųjų mus kalba. Jo žodis Rašte taps gyvas. Skaitysime jį ne kaip negyvą, seniai parašytą laišką, bet kaip šiandien mums ištartą žodį, gyvenimo žodį Jėzuję Kristuje.

Prieigos

Todėl turime imtis Rašto su malda. Jau anksčiau minėta, kaip svarbu kasdieninio skaitymo laiką pradėti malda, prašant Dievo mums kalbėti per Rašto žodžius. Privalome ištikimai melsti, kad Viešpats mums kalbėtų, kai skaitome jo žodį. Patikėkite – jis girdi mūsų maldą ir į ją atsilieps.

Malda sąmoningai stojame Dievo akivaizdon. Norint klausytis per Raštą kalbančio Dievo, reikia būti vienumoje su juo ir jo žodžiu. Turime būti įmanomai laisvi nuo išsiblaškytųjų, susitelkę tik į jį ir į tai, ką jis mums rengiasi pasakyti. Jei ketiname klausytis jo balso, privalome nuraminti visus kitus balsus, ypač mūsų proto klajones. Būdami vienumoje su Dievo žodžiu neturime ištempti; veikia reikia atsipalaiduoti ir paprasčiausiai susitelkti į tą, kuris mums kalba. Pagalbos būti vienumoje su Dievu taip pat būtina prašyti pradžios maldoje. Viešpats mus kviečia nurimti: „Žinokite, kad aš esu Dievas“ (Ps 46, 10).

Pradėdami skaityti Raštą, turėtume laikytis nuostatos: „Tai, ką skaitau, parašyta man ir apie mane“. Jėzaus žodžius turime skaityti kaip skirtus asmeniškai mums. Pauliaus laiškas skaitytinas kaip mums parašytas laiškas, tarsi jis būtų pristatytas rytiniu paštu. Gali atrodyti, kad skaityti Raštą ir jį taip asmeniškai taikyti yra nepagrįsta laisvė. Tačiau šventasis Paulius savo laiškuose būtent taip naudojasi Raštu. Jis Senojo Testamento įvykius taiko savo laiškų adresatų gyvenime. Paulius rašo korintiečiams: „Noriu, kad žinotumėte, broliai, jog visi mūsų protėviai sekė paskui debesį ir visi perėjo jūrą. Vis dėlto daugumas jų nepatiko Dievui, ir jų kūnai liko gulėti dykumoje. Tie įvykiai yra mums išpėjimas, kad negeistume blogio, kaip anie geidė. <...> Visa tai jiems atsitiko kaip pavyzdys, ir buvo užrašyta išpėti mums, kurie gyvename amžių pabaigoje“ (1 Kor 10, 1. 5–6. 11). Senosios Sandoros įvykiai buvo pavyzdžiai, parengiantys Naujosios Sandoros įgyvendinimą. Panašiai tiek Senojo, tiek Naujojo Testamento įvykiai yra pavyzdžiai mums, jie moko mus, kaip Dievo planas išsipildo šiandien mūsų gyvenime. Paulius taip pat cituoja Senąjį Testamentą ir tiesiogiai pritaiko jo tekstus: „Mozės Įstatyme parašyta: Neužrišk nasrų kuliančiam jaučiui! Bet argi Dievui terūpi jaučiai? O gal jis iš tiesų taiko mums? Juk dėl mūsų buvo parašyta, kad artojas turi arti su viltimi ir kūlėjas turi kulti su viltimi gauti savo dalį. Jei jums pasėjome dvasinių gėrybių, tai argi didelis dalykas būtų pas jus pjauti medžiaginių?“ (1 Kor 9, 9–11). Laiške romiečiams Paulius aptaria Abraomo tikėjimą ir tvirtina: „Tačiau ne vien apie jį parašyta: Jam buvo įskaityta, bet ir apie mus, – nes turės būti įskaityta ir mums, jei tikėsime tą, kuris prikėlė iš numirusių mūsų Viešpatį Jėzų, paaukotą dėl mūsų nusikaltimų ir prikeltą mums nuteisinti“ (Rom 4, 23–24).

Tokiu būdu skaitydami Raštą suprantame ir tai, ką tekstas reiškė tuomet, kai autorius jį rašė, taip pat tai, ką jis dabar reiškia mums asmeniškai. Girdėdami Dievo žodį, per pranašą Jeremiją skirtą Izraeliui: „Amžina meile aš pamilau tave, todėl nesiliauju tau reikštis ištikima meile“ (*Jer 31, 3*), suprantame, jog šiais žodžiais Dievas garantuoja savo meilę senajam Izraeliui – tokia buvo jų prasmė tuomet, kai juos ištarė Jeremijas. Tačiau šie žodžiai taip pat reikšmingi ir šiandien: per šiuos žodžius mums kalba Dievas, laiduojantis savo pastovią ir amžinai išliekančią meilę. Ir taip yra todėl, kad šių skaitomų žodžių prasmė atitinka viso Rašto prasmę ir mūsų, kaip Kristaus kūno narių, Dievo meilės patyrimą. Galime skaityti Jeremijo žodžius kaip asmeniškai mums skirtus Dievo žodžius, kuriais jis dar kartą laiduoja savo meilę mums.

Panašiu būdu galime skaityti Pauliaus laiškus. Paulius linki efeziečiams: „kad iš savo šlovės turtų suteiktų jums stiprybės jo Dvasios galia tapti tvirtais vidiniais žmonėmis, kad Kristus per tikėjimą gyventų jūsų širdyse ir jūs, išsiskniję ir išitvirtinę meilėje, galėtumėte suvokti kartu su visais šventaisiais, koks yra plotis ir ilgis, ir aukštis, ir gylis, ir pažinti Kristaus meilę, kuri pranoksta bet koki žinojimą, kad būtumėte pripildyti visos Dievo pilnybės“ (*Ef 3, 16–19*). Kreipdamasis „jūs“ Paulius omenyje turėjo beveik prieš du tūkstantmečius Efeze gyvenusius žmones. Tačiau taip pat šiandien kiekvienas Pauliaus žodžius gali priimti kaip jam skirtą vardinį Dievo kreipinį. Galime skaityti juos kaip atskleidžiančius, ką Dievas kiekvienam iš mūsų šiandien numatė. „Tai, ką skaitau, parašyta man ir apie mane.“ Šitaip skaitomo Rašto žodžiai įgyja mums skirtą reikšmę ir pritaikymą.

Kai girdime Jėzų sakant: „Išritink rąstą iš savo akies, prieš rūpindamasis iš savo brolio akies pašalinti krislelį“, mintyse gali iškilti kai kurie mūsų broliai su krislu akyse, taip pat ir mūsų pačių akyse riogsantys rąstai. Jėzaus žodžiai: „Neteiskite ir nebūsate teisiami“, gali priminti mūsų nepagrįstus kitų smerkimus, taip pat tas mūsų gyvenimo sritis, kur viliamės gailėstingumo, o ne griežto teismo. Išgirdę Jėzaus žodžius: „Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą, – kad apščiau jo turėtų“, pirmiausia suvokiame, kad jis kreipiasi į mus, sakydamas, jog atėjo mums duoti gyvenimo pilnatvę. Vienas dalykas yra tikėti, jog Jėzus atėjo mylėdamas visus žmones; visai kas kita priimti, kad jis myli *mane*.

(*Bus daugiau*)

Popiežius patvirtina santuokos neišardomumą

(KAP) Kreipdamasis į *Rota Romana* teisėjas, popiežius Benediktas XVI patvirtino santuokos neišardomumą. Per audienciją, sausio 27 d. naujųjų darbo metų proga suteiktą šio teismo nariams, popiežius pabrėžė, jog šiuo klausimu jokių būdu nevalia nutraukti Bažnyčios tradicijos. Turėdamas prieš akis santuokos skelbimo niekine procesus, jis pabrėžtinai įspėjo vengti „santuokos tiesos“ atotrūkio nuo teisės taikymo. Santuoka sumanyta kaip neišardomas ryšys. Popiežius ragino vengti nerūpestingo naudojimosi santuokos skelbimo niekine įrankiu.

Benediktas XVI kritikavo kultūrinę ir teisinę santuokos kaip „vien viešo emocinių saitų formalizavimo“ sampratą. Tada santuoka ima atrodyti esanti visuomeniniu konstruktu, kurią galima kaitaloti, kaip nori. Tai gali privesti net iki santuokos heteroseksualinės prigimties atsisakymo. Popiežius apgailėstavo dėl santuokos prasmės krizės. Jis kritikavo, kad Vatikano II Susirinkimo mokymai apie santuoką šiandien kartais aiškinami taip, tarsi neišardomumas būtų idealas, kurio iš normalių krikščionių nevalia reikalauti. Benediktas XVI įspėjo teisėjas nepasiduoti „daugiau ar mažiau atviram“ reliatyvistinio ar pozityvistinio mąstymo skverbimuisi. Tokie teisės aiškinimai, pasak jo, nutolsta nuo santuokos tikrosios esmės bei jos vidinio teisinio matmens. Santuoka esanti vyro ir moters laisvo susitarimo vaisius. Tačiau jos neišardomumas kyląs ne iš abiejų susitarimo partnerių išpaireigojimo, bet iš Dievo įsteigtos sąjungos prigimties.

„Tikėjimas ir protas“ vienas nuo kito neatsiejami

(KAP) Popiežius Benediktas XVI pavadino šventąjį Tomą Akvinietį, vieną didžiausių visų laikų filosofų ir teologų, „dialogo“ tarp kultūrų ir religijų „meistru“. Per sausio 28 d. Viešpaties angelo maldą

jis priminė, jog Tomui Akviniečiui (1225–1274), kurio šventė švenčiama sausio 27 d., rūpėjo protas, atsiveriantis „dieviškojo Logo šviesai“. Kartu Benediktas XVI atkreipė dėmesį, jog Tomas Akvinietis intensyviai ir vaisingai diskutavo su savo meto „musulmoniškuoju bei judaistiniu mąstymu“. Popiežius pabrėžė, kad Tomas Akvinietis sukūręs „nuostabią krikščioniškąją proto ir tikėjimo sintezę“, kuri yra vertingas „Vakarų paveldas“. Remiantis šiuo paveldu, dar ir šiandien galimas prasmingas dialogas su „didžiosiomis kultūrinėmis ir religinėmis Rytų ir Pietų tradicijomis“.

Pasak popiežiaus, protas ir tikėjimas neturėtų vienas kito bijoti. Jie veikiau yra „žmogiškosios dvasios matmenys“, iki galo save įgyvendinantys vienas su kitu susitikdami bei plėtodami dialogą. Benediktas XVI apgailėstavo dėl šiandienės tendencijos tiesa pripažinti tik tai, ką galima patikrinti eksperimentiškai. Tai žmogaus protą apriboja ir veda „baisios schizofrenijos“, kurioje susijungia racionalizmas ir materializmas, perdėtas tikėjimas technika ir nevaržomas instinktinis mąstymas, link. Šiuolaikinis mokslas, pasak popiežiaus, duodąs daug teigiamų dalykų, tačiau išsikibdamas vien į tai, ką galima įrodyti, jis žmogų apriboja. Būtina vėl atrasti dieviškąjam protui atvirą racionalumą.

Popiežius: „Ir tarp šventųjų būta nesutarimų“

(KAP) Pasak popiežiaus Benedikto XVI, tai, kad ginčų būta ir tarp šventųjų, teikia jam paguodos. „Ir tarp šventųjų būta kivirčių, nesutarimų ir ginčų, ir tai mane labai paguodžia“, – sakė popiežius per sausio 31 d. bendrąją audienciją. Tai rodo, kad šventieji nėra „nukritę iš dangaus“. „Jie buvo žmonės, kaip ir mes, turintys problemų, taip pat nuodėmių“, – kalbėjo Benediktas XVI.

Šventumas, pasak jo, nėra būti nepadariusiam ko nors klaidinga ar nenusidėjusiam. Šventumas auga

kartu su gebėjimu atsiversti, atgailauti ir pradėti iš naujo, bet daugiausia su pasirengimu susitaikyti ir atleisti. Kaip pavyzdį popiežius nurodė tautų apaštalą Paulių. Nors šis kurį laiką buvo susikirtęs su Morkumi, tai jam nesutrukdė viename iš paskutiniųjų laišku pastarąjį pavadinti savo bendradarbiu.

Proga šioms popiežiaus pastaboms buvo jo meditacija apie apaštalo Pauliaus misijų kelionių palydovus. Barnabas, Silas ir Apolas įvairiopa prisidėjo prie krikščioniškojo tikėjimo skleidimo I a. Šiame kontekste Benediktas XVI nurodė, jog Paulius buvęs bendradarbiavimo pavyzdys: jis nenorėjo Bažnyčioje nuveikti visko pats, bet naudojosi „bendradarbių“ talentais.

Popiežius ypač atkreipė dėmesį į išvadą, Pauliaus padarytas iš pirmųjų krikščionių ginčo Korinte. Jos ir šiandien tebegalioja popiežiams, kardinolams, vyskupams, kunigams ir pasauliečiams. „Esame nuolankūs Jėzaus tarnai. Tarnaujame Evangelijai, kaip išgalime, ir prašome Dievą, kad jis Evangeliją ir Bažnyčią augintų.“

Pašvęstieji asmenys turi perteikti tikėjimo žavesį

(KAP) Popiežius Benediktas XVI paragino pašvęstojo gyvenimo bendruomenės perteikti šiandienams žmonėms „to, kas dieviška, žavesį“. Per šv. Mišias Pasaulinės pašvęstojo gyvenimo dienos proga popiežius sakė, jog troškimas susitikti su Dievu pirmiausia paplitęs tarp jaunimo. Pašvęstasis gyvenimas kaip atsakas Dievui esąs „visiškas ir galutinis, besąlygiškas ir aistringas“. Kas dėl Kristaus visko išsižada, tas neišvengiamai tampa „prieštaravimo ženklu, nes jo mąstysena bei gyvensena dažnai priešinga pasaulio logikai“.

Dabartiniai laikai, pasak Benedikto XVI, pašvęstojo gyvenimo bendruomenėms kelia daugybę iššūkių. Ne vieną iš jų kamuoja „vidinės silpnybės“, taip pat sunkumai, stojantys skersai kelio jų misijai.

Tačiau pašvęstieji asmenys turėtų ne pasiduoti „pagundai nuleisti rankas“, bet pasitikėti Dievo vėdimu. Benediktas XVI padėkojo pašvęstojo gyvenimo bendruomenėms už jų veiklą visame pasaulyje. Nesuskaičiuojama daugybė pašvęstųjų asmenų ištikimai liudija savo meilę Dievui ir žmonėms. Neretai toks išpažinimas pasrūva „kankinystės krauju“.

Popiežius ragino pašvęstuosius asmenis perteikinti tikėjimą kontempliacija ir veiksmais, vienumoje ir kartu su broliais, tarnaujant vargšams ir mažiausiesiems. „Būkite pasirengę skelbti ir liudyti, kad Dievas yra meilė“, – sakė popiežius, akindamas juos leisti į „šiuolaikinius areopagus“.

Pasaulietiniai institutai siūlo visuomenei prasmę

(KAP) Popiežius Benediktas XVI paragino pasaulietinius institutus tęsti į pasaulį atgręžtą bei Evangeliją atitinkančią gyvenseną. Vasario 2 d. kreipdamasis į pasaulietinių institutų pasaulinės konferencijos Vatikane dalyvius, popiežius sakė, jog pasaulietinių institutų nariai turėtų per dialogą liudyti krikščioniškąjį žmogaus paveikslą. Taip jie galėtų pasiūlyti prasmę šiuolaikinei visuomenei, „praradusiai orientaciją ir pasimetusiai kultūrų bei religijų daugio paženklintoje aplinkoje“. Pasaulietinius institutus kaip naujas bažnytines bendruomenes, trokštančias gyventi „Dievui pašvęstąjį gyvenimą“ ne klasikinių vienuolių forma, 1947 m. pripažino popiežius Pijus II.

Pasak Benedikto XVI, neatsiejama pasaulietinių institutų misijos dalis yra pastangos, kad visuomenėje būtų pripažįstamas asmens kilnumas ir jam laiduoti būtinos vertybės. Tokios pastangos gali būti dedamos politikoje ir ekonomikoje, auklėjimo ir sveikatos apsaugos srityse, viešosiose institucijose ir moksliniuose tyrinėjimuose. „Jauskitės užkalbinti kiekvieno skausmo, kiekvienos ne teisybės, taip pat kiekvieno tiesos,

grožio bei gerumo ieškojimo – ne todėl, kad turėtumėte visų problemų sprendimą, bet kad bet kurios sąlygos, kuriomis gyvena ir miršta žmogus, jums teikia progą paliudyti Dievo išganingąją valią“, – sakė popiežius.

Puoselėti „namų Bažnyčia“

(KAP) Popiežius Benediktas XVI paragino sutuoktinius bei šeimas puoselėti „namų Bažnyčia“. Per vasario 7 d. bendrąją audienciją jis priminė Apaštalų darbuose ir Pauliaus laiškuose minimus sutuoktinius Priscilą ir Akvilą. Ankstyvojoje Bažnyčioje šiai sutuoktinių porai tekęs aktyvus ir svarbus vaidmuo. Jų namuose Efeze prisiglaudęs Paulius, vėliau Romoje jie savo namus pavertę „namų Bažnyčia“. Abu, pasak popiežiaus, liudija, kokia svarbi yra Kristų tikinčių sutuoktinių veikla: „Jie mums rodo, kaip kiekvieni namai gali virsti Bažnyčia ir kaip šeimos gyvenimo centru turėtų tapti Viešpats.“ Kai santuoka ir šeima remiasi tikėjimu bei giliu dvasingumu, išpaireigojimas Kristui ir Bažnyčiai tampa „kažkuo, kas visiškai suprantama“.

Kardinolas Schönbornas apie evoliuciją ir sukūrimą

(KAP) Pasak Austrijos katalikų naujienų agentūros „Kathpress“ vasario 2 d. pranešimo, Vienos arkivyskupas kardinolas Christophas Schönbornas vėl įsiterpė į diskusiją dėl evoliucijos ir mokymo apie sukūrimą. „Vienos teologiniuose kursuose“ (*Wiener Theologische Kursen*) jis sakė, jog debatai šiuo klausimu tokie karšti ir aistringi todėl, jog čia galiausiai kalbama apie žmogaus egzistenciją, apie žmogaus „iš kur“ ir „kurlink“, apie gyvenimo prasmę.

Mokymas apie evoliuciją kaip mokslinė teorija, pasak kardinolo, tikėjimui nėra problema. Sunkumai kyla tik tada, kai mokslinė teorija pasitelkiama pasaulėžiūrinėms pozicijoms stiprinti. Problema galiausiai yra ne gamtamokslio ir religijos santykis, bet proto vieta. Mokslas, pasak Schönborna, galimas tik todėl, kad žmogus yra protu apdovanota būtybė. Ypač įstabu, kad tikrovė apskritai pažįstama. „Kad galėtų būti pažįstami ir suprantami, daiktai turi turėti tvarką“, – sakė kardinolas. Ta tvarka, anot jo, neišivaizduojamai didelė. Protui nepriimtina laikyti evoliuciją vien nekryptingu atsitiktinųjų procesų. „Žinoma, nepaneigsi atrankos ir kintamumo, tačiau teigti, jog visas procesas atsitiktinis, neprotinga“, – teigė jis.

Vienos arkivyskupas išpėjo vengti dviejų fundamentalizmo formų: pasak jo, pakraipa, paraidžiui suprantanti Bibliją, ieško mokslinių įrodymų, kad Žemė sukurta prieš 6 tūkst. metų. Tai, anot kardinolo, nesąmonė. Tikėjimo nevalia ginti absurdiškais argumentais, nes taip jis išstatomas pajuokai. Kartu Schönbornas kritikavo „fundamentalistines“ sroves, iš anksto atmetančias bet kokius kritinius klausimus evoliucijos teorijai.

Kardinolas tvirtino egzistuojant tikrovę ir už gamtamokslio ribų. Čia Vienos ganytojas atkreipė dėmesį į muziką – tikrovę, kuri gamtamoksliškai irgi neapčiuopiama. Nepaisant to, tai tikrovė, o ne iliuzija. Galiausiai būtini abu artinimosi prie tikrovės būdai – tikėjimo ir gamtamokslio. Abu turi vienas kitą papildyti: „Tikėjimas į gamtamokslinius klausimus neatsakys. Jis nepanaikina gamtamokslinio darbo vargų, bet atveria platesnį horizontą.“ Tada gali nutikti, jog kai kam išgilinus į gamtamokslinį darbą „nušvis Dievo buvimas“.

Tikėjimas ir mokslas nėra visiškai atskirti, veikia abu susiliečia ir vienas į kitą įsismelkia, tačiau neturi būti painiojami. Schönbornas: „Tiriantis ir mąstantis, tikintis ir besistebintis yra vienas ir tas pats, tačiau tikėdamas ir tirdamas jis nedaro vieno ir to paties.“

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-44275 Kaunas

REDAKCINĖ KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
vysk. Jonas Kauneckas
mons. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
kun. Arūnas Poniškaitis
kun. Domas Gatautas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbras / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-44275 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-51367 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2007, „Bažnyčios žinios“